

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

NÆRUM KOSTSKOLES AARSSKRIFT 1911—12

*GLAD BARNDOM,
DYGTIG MANDDOM.*

SKOLENS BESTYRERE

A. KROGH
CAND. MAG.

A. L. THORNBERG
CAND. MAG.

TELF. NÆRUM 44

KØBENHAVN
GRÆBES BOGTRYKKERI
1912

NÆRUM KOSTSKOLES AARSSKRIFT 1911—12

*GLAD BARNDOM,
DYGTIG MANDDOM.*

SKOLENS BESTYRERE

A. KROGH

CAND. MAG.

A. L. THORNBERG

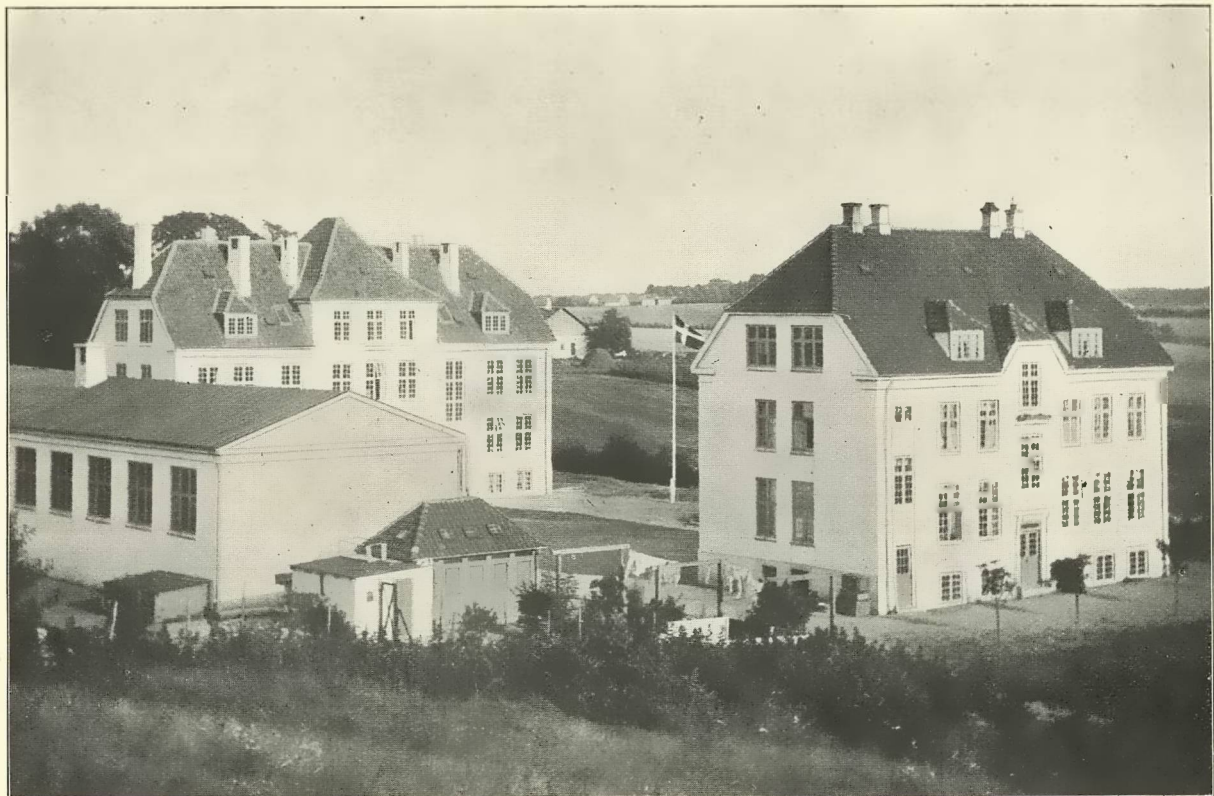
CAND. MAG.

TELF. NÆRUM 44

KØBENHAVN
GRÆBES BOGTRYKKERI
1912

INDHOLD

	Side
<i>Indvielsen af den nye Skolebygning</i>	5
<i>Skoleefterretninger</i>	21
<i>Om Optagelse i Mellemskolen</i>	31
<i>Billeder i Skolens Undervisning, af Otto Schröder</i>	35
<i>Tegningens Betydning i Skoleundervisningen, af Emily Monrad</i>	39
<i>Lærere, Eksaminer og Pensa</i>	43
<i>Skolens Samlinger</i> ..	51
<i>Forholdsregler ved smitsomme Sygdomme</i>	51
<i>Betalingen</i>	53
<i>Bøger for Skoleaaret 1912—13</i>	55

INDVIELSEN AF DEN NYE SKOLEBYGNING.

DE 16. September 1911 Kl. 1¹/₂ samledes en indbudt Kreds af Forældre og andre Venner og Bekendte af Skolen i Gymnastiksalen til en lille Højtidelighed for at indvie den ny opførte Skolebygning.

Efter at den talrige Forsamling var kommen til Sæde, intone-rede Orgelet Boyes gamle Salme „Lidt kun det baader, at Mestere-Huset opbygger“, hvorefter den ene af Bestyrerne, Thornberg, holdt følgende Tale.

Det er saa sin egen Sag at stævne til Fest ved saadan en Lejlighed som denne. Det er privat, en privat Institution, og dog er den offentlig, forgrener sig ud til saa mange Hjem, til offentlige Myndigheder osv. osv., og derfor har vi dristet os til at udbede os den Glæde at se ikke blot alle dem, der er komne til Stede, men ogsaa en hel Del flere, som paa Grund af andet Gøremaal ikke har kunnet give Møde i Dag, en søgn Dag. Skønt vi saaledes savner mangt et Ansigt, som det vilde have været os meget kært at se ved denne Lejlighed, føler vi dog ved at se saa mange af Skolens Venner, at vi har haft Lov til at paakalde Deres Nærværelse. Vi føler, at denne Dag, som for os selv her paa Nærum Kostskole er en stor Dag, heller ikke betragtes som noget uvedkommende rundt i Hjemmene og alle de andre Steder,

hvorfra vi ser kære Gæster komme. Dette er en stor Glæde for os, og Nærum Kostskole siger Dem saa inderlig en Tak, fordi De har villet komme til Stede og fejre denne Dag med os. Vi ønsker Dem alle velkomne, og haaber, at det Baand, der knytter os sammen, af hvad Art det nu end kan være, maa blive fastere og stærkere, efter som Tiden gaar.

En Skole kan jo ikke staa alene, og først og fremmest maa den have fast Støtte rundt i Hjemmene, som har sendt os deres Børn. Der maa nøje Forbindelse bestaa mellem Skole og Hjem. Hjemmene maa have Tillid til den Skole, de sætter deres Børn i; de maa føle sig overbeviste om, at de Maal, der tilsigtes, og de Midler, der anvendes for at naa dem, er de rigtige, om end muligvis ikke de eneste anvendelige. De — Hjemmene — maa gaa saa vidt i deres Tillid til deres Børns Skole, at selv om de mener, at der er begaaet et Fejlgreb — og det kan jo gøres, — at de da overfor Børnene støtter Skolen ogsaa paa den Bane, indtil de ved personlig Konference enten selv bliver overbevist om, at de har set galt, eller faar Skolen overbevist om, at den har set galt. Mellem Skole og Hjem maa der i Børnenes Øjne ingen Uoverensstemmelse findes: hvad Skolen forlanger, er altid det, Hjemmet ønsker. Hjemmet sætter Maalet ved at sætte Barnet i Skole, og Skolen leder Barnet paa Vejen mod dette Maal. — Er der Uoverensstemmelse, maa denne bringes ud af Verden bag om Barnet, som ikke maa ane, at det har givet eller kan give Anledning til noget Tvivlsspørgsmaal. I modsat Fald rokkes Autoriteten for Barnet, dets Syn paa en af Parterne bliver ringere, i de fleste Tilfælde er det Skolen, der taber Terræn, og derved formindskes Udsigten til at naa Maalet med saa godt et Resultat, som ellers var muligt; — i nogle Tilfælde vendes Forholdet om, og Hjemmet taber i Ufejlbarehed, og hvad det vil sige, behøver jeg ikke nærmere at komme ind paa. Der maa herske den største Tillid til Skolen i Hjemmene, og dette opnaaes kun ved, at Hjem og Skole taler sammen om Børnene. Kom og tal om dem, fortæl os, hvormed de helst tilbringer deres Fritid, fortæl os,

hvad de kommer hjem og fortæller fra Skolen om, hvad der er sket, og hvad der er sagt. Det er jo bemærket saa tit indtil Trivialitet, at Børns Beretninger om, hvad der forefalder, altid er ensidige og hyppig endda misforstaaede, — naar De saa faar en saadan uhyrlig Beretning, da lad os faa den igen, med alle Detailler, kun da vil Sagen blive oplyst og komme i den rigtige Belysning, og kun da vil den ikke give Anledning til Misforstaaelser og Skumlerier.

Gælder dette, at der maa herske den fuldeste Forstaaelse og Tillid hos Hjemmene til Skolen, om enhver Skole, da gælder det i endnu langt højere Grad om Kostskolen. Kostskolen er jo nemlig ikke alene Skole for de Børn, som bor hos os, men ogsaa Hjem, det vil sige, ikke alene er Uddannelsen af deres Skolekundskaaber lagt i vor Haand, men hele deres Karakterudvikling, hele deres Opdragelse er betroet os, og dette gør ikke alene Forholdet mellem Børnene og os til et helt andet, men det gør ogsaa, at Baandet imellem Hjem og Skole bliver stærkere, mere intimt, kan bære baade mere og mindre. — Den Tillid, disse Hjem viser den Kostskole, som de overlader deres Børn, er mange Gange større end den, der udfordres af et Hjem, der simpelt hen sætter Børnene i en almindelig Dagskole. Og det Ansvar, en Kostskole paatager sig over for disse Hjem, er vel nok — saaledes ser vi i alt Fald paa det — det største, der overhovedet kan være Tale om i Menneskelivet. Det er betroede Midler, ikke Pengesummer og døde Genstande, men levende Smaaæsener, og disse skal opdrages, ledes paa Vej, ikke blot til Glæde og Tilfredshed for deres Forældre og Hjem, men ogsaa til Gavn og Nytte for hele Samfundet, for vort Land og Folk. Det er en stor Opgave, og den løses ikke heldbringende, hvis der er Tvendragt og Uoverensstemmelse med i Forholdet. Hvad der kan være af forskelligt Syn paa de forskellige Ting, maa hverken Skole eller Hjem lade sig mærke med over for Børnene, som kun maa føle, at Hjem og Skole er uadskillelig enige om alt, hvad der vedrører dem.

Nærmere at komme ind paa dette, er formentlig overflødigt; alle mine Bemærkninger hidtil om Forholdet imellem Skole og Hjem gælder i langt højere Potens om Forholdet imellem Kostskole og Hjem. Mange Momenter kan faa Indflydelse paa dette Forhold, mange specielle Hensyn maa tages, men eet er fælles for alle: Hjemmene elsker deres Børn, og Kostskolen elsker sine Børn, elsker dem, som man maa elske, hvad man ser vokse op for ens Øjne og under ens Hænder. De bliver en Del af os selv, en Del af vor Tilværelse, og egentlig jo mere Besvær de gør en, desto større er Glæden, naar man endelig faar dem at se vokse op imod Lyset og Solen. Da nærmer vi os til det store Maal, som er sat for enhver Pædagog: at man selv bliver overflødig, at Barnet kan staa paa egne Ben og alligevel staa lige op, at Barnet kan gaa paa egne Ben og selv styre sine Skridt mod det værdifulde i Livet. Den rigtige Ballast, de rigtige Lanterner og det rigtige Maal, disse Ting maa Hjemmene og specielt Kostskolehjemmene tro paa, at Skolen vil give og er i Stand til at give de Børn, der betroes dem.

Dette Tillidsforhold imellem Skole og Hjem tror jeg at turde sige, at vi her paa Nærum Kostskole i de allerfleste Tilfælde har haft og har den Glæde at se eksistere. Fra den første Dag, Skolen har bestaaet, og indtil Datum, har der ikke været ret mange Uoverensstemmelser mellem vore Børns Hjem og os. Vi kan diskutere om forskellige Ting og se forskelligt paa det, men i de fleste Tilfælde har Skolen intet Besvær haft med at underbygge sin Mening saa godt, at alt er endt i den rigtige Enighed, og dette gode Forhold haaber vi jo, det skal lykkes os stadig at opretholde. Brister det paa mange Punkter, da er en af Grundpillerne for Skolen borte, og det haaber vi, skal aldrig ske.

Nærum Kostskole har nu bestaaet i 4 Aar, vi har lige begyndt paa det 5te. Den 3. September 1907 holdt viovre i den gamle Bygning vor første Indvielse; vi talte 12 Elever, en Del af disse Elevers Forældre og nogle enkelte andre. Det var en lille Forsamling. Vi kunde rummes i den lille Dagligstue paa

1. Sal med en Del af Spisestuen til Hjælp. Det næste Aar var vi blevet dobbelt saa mange, og af Kostgængere har vi hvert følgende Aar haft en jævn, ikke stærk, men jævnt, ensartet stigende Tilgang, c. 6—7 for hvert Aar, der er gaaet. Vi har nu naaet det ikke helt lille Tal af nogle og tyve, og Elever i det hele har vi i Øjeblikket c. 70. For 2 Aar siden, 1909, maatte vi gaa til at opføre denne Gymnastiksal, og hvad vi de to følgende Aar, særlig i Fjor har maattet gennemgaa paa Grund af Pladsmangel, kan ingen udenforstaaende gøre sig Begreb om. Vi har lejet en Villa her i Nærheden, hvor min kære Kompagnon, Hr. Krogh, har boet de sidste to Aar med de ældste af vore Elever; men her i det gamle Hus har vi haft Beboelse, Klasselokaler osv. osv., vi har daglig mattet flytte rundt med Skoleborde for i Løbet af Skoletiden at kunne anvende Lokaler, som efter Skoletid fik en anden Anvendelse. Nu er det hele overstaaet, nu har vi faaet rejst det Hus, vi trængte til. Nu har hver Klasseafdeling sit Lokale til eget Brug, nu kan vi flytte vore ældste Elever hjem igen til Skolen, saaledes at Samlivet mellem os og alle Eleverne kan blive det, det skulde være. I Efteraarsferien flytter Hr. Krogh med Eleverne ovre fra Villa Niartherum ned paa Skolen, i øverste Etage i vort nye Hus, som er indrettet til at tjene til Beboelse, i nogle Aar i alt Fald. Vore Forhaabninger gaar nemlig saa vidt, at vi haaber een Gang til at skulle til at bygge her paa Nærum Kostskole, nemlig et Beboelseshus i Lighed med vort gamle Hus. Dette er Fremtidsmusik, men naar vi har haft den Glæde at se vort Foretagende fra en lille beskeden Begyndelse vokset til det ret anselige, det er den Dag i Dag, kan vi maaske dog have Lov til at være saa sangvinske at haabe, at de ideale Rammer, vi fra først af har tænkt os for dette Foretagende, saa nogenlunde kunde naaes. Først da vil Skolen nemlig helt igennem have Raad til at opfylde *alle* de Fordringer, *vi* stiller til en god Skole og til en god Kostskole.

Vi holder altsaa i Dag Fest her paa Nærum Kostskole, vi indvier vor nye Bygning. Først og fremmest retter vi da paa

denne Dag en Tak til alle vore Børns Forældre for al den Tillid, de har vist os. Uden den vilde vi aldrig have kunnet, uden den vilde vi ikke haft nødig at bygge vort nye Hus. Det er den Basis, hvorpaa vi bygger, og som vi haaber aldrig vil rokkes.

Dernæst vil Nærum Kostskole rette en Tak til Arkitekten. Hr. Arkitekt Haunstrup har rejst et Komplex her, som kan lade sig se. Stort og rent i Linierne, som vort Arbejde i disse Bygninger gerne skulde være, lyst og luftigt, som den Atmosfære, hvori vi arbejder, skal være. Jeg ved, at det har været ham et kært Arbejde; det kan man se alene af den Omhu, hvormed han har gaaet og pillet ved hver eneste Smule. Alt er afstemt efter hinanden. Skulde vi have en Lygte sat op, den maatte staa til Bygningen. Armen til vor Skoleklokke skulde han selv tegne. Alt er gaaet efter med hans egne Øjne. Han vilde gerne selv give Udkast til det lille beplantede Bed, der skal anlægges paa vor Legeplads, og til de Træer, der skal plantes op ad dette, Gymnastikhusets Sydмур. Det kan først ske til Efteraaret, men jeg er vis paa, at han ogsaa da vil komme ud for at se, om det nu ogsaa staaar rigtig til det andet. Vi takker Arkitekt Haunstrup for dette Hus eller for disse Huse, han har bygget os, og vi skal aldrig glemme, at han med sin kyndige, sikre Haand har bygget Nærum Kostskole.

(Efterat der dernæst var udtalt en Tak til Entreprenørerne, Brdr. Petersen, Holte, til Malermester Sørensen og de øvrige Haandværkere, fortsattes:)

Jeg vil bede alle de tilstedeværende om, naar vi nu bliver færdige her, og vi ved et Glas Vin har hilst paa hverandre, da at gøre os den Tjeneste og Dem selv den Fornøjelse at gaa rundt i vort nye Hus — vi kan vel næppe skaffe Dem alle en Fører, men alle Døre staaar aabne baade i det nye og i det gamle Hus — og glæde Dem med os over, hvor pænt og godt alt er indrettet, saa pænt og godt, som det har været os muligt med vore indskrænkede Midler.

Endnu et Par Steder hen føler vi Trang til at rette en Tak.

Søllerød Sogneraad har staaet os bi ved dette sidste Byggeforetagende ved at overtage Garantien for et Prioritetslaan i Komplekset, og for den Støtte, dette har været os ved Ordningen af den pekuniære Side af Sagen, siger vi vor bedste Tak og beder de tilstedeværende Medlemmer af Søllerød Sogneraad om at tage imod den og bringe den videre til rette Sted.

Gennem en god Vens Mellekomst har vi i ellefte Time haft den uventede Glæde at faa en original Melodi komponeret til Lejligheden til en smuk Sangtekst, som ligl. er en Gave i Dagens Anledning. Lige saa uventet og pludseligt det er kommet, lige saa glade og bærede føler vi os ved denne store Gave. Vi har føjet et nyt Navn til vor Liste over vore Venner, og vi takker Dem meget, Hr. Komponist Fini Henriques. De har ved denne simple, ligefremme Melodi, der blødt og barnligt forstaaende slynger sig om den smukke Tekst, atter vist, at det ikke er med Urette, De den Dag i Dag nævnes som en af de allerførste i den danske Tonekunsts Rige, og vi takker Dem, fordi De ogsaa har villet komme ud i Dag til os, fremmede Mennesker og høre os efter bedste Evne foredrage Deres Værk.

Vilde jeg begynde at tale om Skolens Venner, og hvad de mellem Aar og Dag gør for Skolen, kunde jeg blive ved længe. Jeg vil ikke nævne Dig, min gamle Ven, Otto Schrøder, jeg vil overhovedet ikke nævne Navne, jeg vil heller ikke nævne alle Skolens Lærerinder og Lærere, hvis daglige Arbejde og Færden betinger vor Skoles Trivsel og Fremgang. Dem alle vil jeg indbefatte, under eet, naar jeg paa min Medbestyrer Hr. Kroghs, min Hustrus og mine egne Vegne udtaler en hjertelig Tak til Dem for alt, baade smaat og stort.

Jeg vil heller ikke nævne nogle, som ikke vil kendes, nogle der har sendt os en stor Gave til denne Lejlighed, nemlig det Ur, som nu er ophængt i „Forhallen,“ som vor Dagligstue i det gamle Hus's Stueetage kaldes. Denne Gave er fortrinlig valgt til en Skole, Tiden er kostbar, Minutterne iler, tik-tak, pas paa. Jeg lover Dem, De som aabenbart selv er Mennesker, der for-

staar at bruge Tiden og ikke lade Minutterne smuldre hen unyttede, jeg lover Dem selv at se paa og lære vore Børn at se paa dette Ur som et Memento om, at Tiden maa bruges og bruges godt. De ukendte Givere bedes modtage Nærum Kostskoles Tak for den smukke Gave.

Saa overtager vi da vort nye Hus, og vi indvier det i Dag til den Gerning, som skal øves deri. Gud give, at alle de mange, gode Ønsker, der er udtalte og skrevne i denne Anledning, maatte gaa i Opfyldelse, Gud give, vi selv maa kunne gøre vor Gerning deri, som den gerne skal gøres, selv foregaa vor Ungdom med et godt Eksempel i Levevis og Færden, i Flid og Trofasthed, og Gud give, at den Ungdom, der saa efter endt Skolegang gaar ud af Nærum Kostskole, maa være en Ungdom, der har faaet Øjet op for det store i Livet og dog ikke tabt Blikket for, at det er Smaatingene, der er den nødvendige Baggrund for Livet! Ja, Gud give, at det Arbejde, der bliver gjort her, maa skabe en Ungdom, der aandeligt og materielt maa blive til Glæde og Gavn for Forældre og Hjem, Skole og Land!

Saa vil vi gerne bede Dem alle om at istemme med os den gamle Jubelsalme „Alene Gud i Himmerig“.

Efter at denne Salme var sunget, talte Hr. Pastor Ferd. Jensen, Søllerød, om alt, hvad der nu blev gjort for Børnene i Sammenligning med tidligere, og om hvor godt og heldigt dette var, naar blot ikke det ene fornødne glemtes. At det ikke glemtes ved Nærum Kostskole, var han sikker paa, og han udtalte til Slut Ønsket om, at Guds Velsignelse maatte hvile over Nærum Kostskole og det Arbejde, der øvedes her.

Derefter blev Ingemanns Sang „Til vor lille Gerning ud“ afsunget, hvorefter Skolebestyrer Krogh holdt følgende Tale.

Man har kaldt det 20'Aarhundrede for „Barnets Aarhundrede“, og man har dermed villet antyde, at vort Aarhundrede i særlig Grad skulde præges af Omsorgen for Barnet. Vi ser da ogsaa

i vor Tid Forening efter Forening, Sammenslutning efter Sammenslutning opstaa, alt med det for Øje at værne Barnet i dets spæde Alder, hjælpe og styrke det i Opvæksten og have et vaagent Øje med det paa dets første Skridt ud i Livet.

I og for sig kan man vel nok sige, at dette ikke er Opgaver, som særligt tilkommer dette Aarhundrede i Modsætning til alle de foregaaende, saa vist som det har været og maa være alle Slægtleds Opgave at dygtiggøre Ungdommen til dens Arbejde for det fælles Bedste.

Naar man ikke desto mindre saa stærkt har fremhævet Børneomsorgen som vor Tids Hovedopgave, saa skyldes det vel dels, at man mener, at de foregaaende Aarhundreder hvert for sig har haft sin Hovedopgave, og at det derfor nu er Tid at tænke paa Børnene, og dels ligger der vel deri en Antydning af, at navnlig vor Tid med sin underlige, feberagtige Uro i særlig Grad kræver Opmærksomhed overfor Børnene for i Tide at gøre dem skikkede til den svære Prøve, som Kampen for Tilværelsen er.

Alle Dage har Opdragelsens Kunst været betragtet som en særlig vanskelig Kunst, og ser vi ud over Historien, hvor mange udmærkede Mænd har saa ikke fra Oldtiden til vore Dage viet denne Sag deres Kærlighed og deres hele Stræben. Men hvor forskelligt har ikke alle disse Mænd set paa Midlerne til at naa Maalet, hvor vexlende er ikke de Principper, der har ligget til Grund.

Hver ny Tid bærer sine Idealer med sig og kæmper for dem, og derfor ser vi denne brogede Mangfoldighed.

Vi befinder os i vore Dage i en rivende Udvikling. Vel aldrig i Menneskelivets Dage har man haft en saa voldsom og frodig Væxt. End ikke det 14. og 15. Aarhundredes vældige Udvikling kan i nogen Maade lignedes ved den Udvikling, Slutningen af det 19. og Begyndelsen af det 20. Aarhundrede har set.

Saa rask er Tempoet gaaet, at man stundom fornemmer ligesom noget forpustet hos Slægten.

Hvad Under da, om man spørger: Er denne Fart sund, er

det muligt, at Gennemsnittet af Mennesker kan følge med? Kan det store Flertal i Farten naa at afpasse sig efter de Fremskridt og Goder, som det aarligt ser sine Samtidige skabe og skænke det.

Og Svaret maa desværre blive, at det ser ikke ud dertil. Vor Tid er nervøs. Staar den Opløsning, der paa mange Punkter spores i moralsk Henseende overfor de borgerlige Love og Vedtægter, overfor Samlivets vanskelige Kunst og Børneopdragelsens Ansvar, ikke i Forbindelse med en bristende Evne til at følge med Tidens rask rindende Strøm. Jeg tror det. At Samtiden ubevidst har en Fornemmelse deraf, finder jeg netop antydet i den voxende Omhu for Børnene.

Midt i den vilde Jagt efter det nye opstaar Tanken om, at man selv burde have været bedre forberedt, og Ønsket om at forberede sine Børn, Eftertiden, bedre til Livet.

Saa tog ogsaa vor Tid Spørgsmaalet op til Diskussion. Den satte Frugt i vor nye Skoleordning, som i mange Maader brød nye Veje og valgte nye Midler.

Man har kaldt vor Tid „Nyhumanismens Tid“, fordi Skolen nu, frigjort for Klassicismens knugende Greb, skulde vandre ad nye Veje og føre Børnene ad nye Stier, der ikke før var betraadt, og vinde nyt Land ind til Opdragelsen. Man kan mene om disse nye Midler, hvad man vil; kan Ungdommen sige med den gamle Humanist, der for 400 Aar siden trods Ris og Ferle var glad for de nye Veje, Skolen betraadte efter at være viklet ud af Katolicismens Arme, „Med Liv og Lyst lærte vi, der vi lærte“, saa har vi alle vundet et godt Skridt frem ad Vejen; da har vi givet Børnene noget værdifuldt nyt, som den gamle Skole savnede, nemlig Lysten til Arbejdet, thi uden Lyst naas intet Maal. Vi skal ikke her diskutere, om nu de nye Midler og Veje, vor Tid har valgt, bedre og sikrere fører til Maalet, Spørgsmaalet er naturligtvis ikke løst, en ny Tid vil paapege nye Midler.

Vil Opdrageren og Skolemanden end saaledes altid staa overfor det Spørgsmaal: hvilke Midler giver din Tid dig i Hænde, hvilke Midler vil Du selv vælge under Udførelsen af din Gerning, saa

staar Maalet altid uforandret for hans Blik, Dygtiggørelsen af den unge Slægt, og Materialet han arbejder med, vil altid, hvor vexlende det i sig selv kan være, være noget konstant, nemlig den unge Slægt, Børnene.

Først et Par Ord om Materialet. Det er kostbart, det er Landets dyreste Eje, det er Fremtidens Haab, og det er en Faders og en Moders Skat, der skal forvaltes. Kan der tænkes noget bedre at arbejde med? Det siges saa ofte til en: Hvor tør I tage det Ansvar paa Eder, som det er at opdrage andres Børn? Jeg vover at sige, at det Ansvar er let, naar man ser ind i et Par smilende Barneøjne og mærker Tilliden til en deri. Man kan være saa mismodig og træet, føle Livet som en stor, tung Alvor, der vil lægge sig over ens Sind, og man kan blive frisk og glad igen ved i en Undervisningstime at mærke Børnenes friske Modtagelighed og Umiddelbarhed.

Barnealderen er Menneskets lykkeligste Tid, der er ingen Tvivl derom, alle sander det med Aarene, og en af vore Opgaver er da at gøre Barnealderen glad. Det er saa let med de smaa. Et Smil, et Klap paa Hovedet, og Barnesorgen er vejret hen, og Legen gaar lystigt som før. Ulige vanskeligere bliver Sagen med den opvoxende Ungdom. Jeg tror ikke, der i vor Skoleordning endnu er taget rigtig Hensyn til den. Den er langt ømtaaleligere end Barndommen, og det er egentlig først paa det Stadium, at Kunsten ved Opdragelsen rigtig begynder. Et stort Skridt henimod det rigtige har vi gjort ved at give Sporten, Sløjden og Legemsarbejdet en fremtrædende Plads i vore Undervisningsplaner, men det er kun et Skridt i den rigtige Retning.

En lys og lykkelig Barndom er en udtømmelig Kilde at øse af Livet igennem, og alle Børn har i Virkeligheden Ret til at fordre det, og vi en Pligt til saa vidt muligt at skaffe det.

Ordet om *Glæden som Livsværdi* har i mange Aar ikke ret haft Kurs; der er saa ofte gaaet pessimistiske Drag over vort Folk, men i Bevidstheden om Ordets Sandhed, satte vi vort Motto over vor Dør, og vi ønsker, at det skal være Grundtonen,

der skal klinge igennem vort Arbejde, som det fik Plads paa Klokken for vor Dør, der skal kalde paa os til Dagens vevlende Tider.

Paa denne Festdag, hvor vi indvier vort nye Hus til vor Gerning, skal der ogsaa lyde et Ord til Børnene.

Skole er et underligt Ord. Det har paa en Gang en tiltrækkende og en afskrækkende Klang. Da I var ganske smaa og endnu ikke havde begyndt Eders Skolegang, da ønskede I at komme derhen; det var jo saa stort at begynde derpaa. Men efter at I havde tittet inden for og mærket, hvad dette forunderlige egenlig var, saa dæmpedes Lysten noget, og saadan maa det altid være. Med Skolen begyndte jo Alvoren i Livet for Eder og selv om Arbejdet navnlig i Begyndelsen helst skal gaa som en Leg, saa maa Skolen dog aldrig blive saa morsom, at der ikke bliver et Gran af Alvor tilbage. Alvoren møder Eder i Form af Pligter, og Pligterne siger: Du skal, hvor der maaske var noget andet, Du meget hellere vilde. Er Kræfterne maaske ikke store, og svigter de gode Forsætter, saa I maa begynde forfra igen, saa er der dog noget, der hedder den gode Villie, og et gammelt Ord siger „En god Villie trækker et stort Læs“. Den gode Villie kan man vise, selv om man er ganske lille, og I kan være sikre paa, at der hos Eders Lærere altid findes et aabent Øje for Eders gode Villie, for Eders Lærere holder jo af Eder. Ikke saadan fjærnt, at de i Ny og Næ har en Tanke til overs for Eder og Eders Arbejde, men de er jo Eders gode Venner, hvem I kan betro Eder til, og derfor skal I ogsaa forsøge at gengælde den Kærlighed, som vises Eder, og nære Tillid til, at Eders Lærere, ogsaa naar I ikke kan forstaa det, altid tænker paa, hvad der kan være det bedste for Eder, selv om det i Øjeblikket synes uforstaaeligt.

Mere end den gode Villie og Kærligheden til Eders Lærere kan man ikke forlange af de smaa. For de større kommer der et Moment til, det er Forpligtelsen overfor Eders Skole. Dens Ære skal være Eders Ære, og I skal føle Eder som ét med den.

Derfor har I Forpligtelse til at holde dens Navn i Ære og med Eders Opførsel værne om den, at den kan staa ren og pur i Folks Omdømme. Tager I det i Agt, bliver Pligten let. Den gode Villie bliver en Del af ens eget Væsen, saaledes at man altid yder helt Arbejde, det bliver en Egenskab, der har Værdi Livet igennem, og ud af Kærligheden til Arbejdet og Æresforpligtelsen voxer Følelsen af Samhørighed med Samfundet, og uden den kan man ikke blive nogen nyttig Borger i Staten.

Til at knytte Eder til os skulde vi ikke behøve ydre Midler, og vi har heldigvis hidtil følt, at I staa os nær og er ikke blot vore Elever, men gode Børn og kære Venner, men vi vil i Dag gøre Baandet endnu stærkere ved at give Eder et synligt Bevis paa Samhørigheden med den Skole, Eders Forældre har valgt til Eder, ved at give Eder et lille Emblem at bære. Vort Motto staa deri. Med det paa Eders Bryst har I faaet Bevis for at høre Nærum Kostskole til, og det skal hjælpe Eder til at føle Forpligtelsen overfor Skolen endnu stærkere. — —

(Uddeling af Emblemer.)

Bær da dette Mærke som et Ærestegn. Lad det som Eders Ære være et Skjold, der altid skal være uden Plet og uden Lyde. Og lad det i Fremtiden, naar I har forladt os og er traadt ud i Livet, være et Minde om Barndomsaarene, og lad os haabe, at den Tid kan staa for Eder i den Glans, som vi gjerne vil have; at I kan føle, at den Barndom, I oplevede her paa Kostskolen, var saa glad, at den bærer godt ind i Manddommen til nyttigt og hæderligt Arbejde.

Thi det er jo Maalet, hvorom jeg gjerne til Slutning vil sige et Par Ord.

Ethvert Arbejde maa have et Maal; uden det bliver vor Stræben i Livet uden Frugt. Allerede tidligt skal det læres Barnet at sætte Maal. Hvert Aars Skolearbejde rummer i sig et Maal, den aarlige Examen, der betyder en Milepæl paa Vejen fremad. Som Aarene gaar, sættes Maalene i Livet længere ud, for det er jo det mærkelige ved Maalene i Livet, at for hvert Maal, der naas,

sættes strax et nyt. Det endelige Maal naas først ved Livets Afslutning. Opdragelsens Maal er at sende ud i Livet en Ungdom, der med bevidst Stræben kan arbejde for vort Lands Fremtid. Vi er kun en lille Flok; vi ejer kun en lille Plet af Jord, men den er vor som ingen anden Plet i Verden. Vi ejer et Sprog, det tales kun af faa, men det er vort, det er vor Moders Maal. Vi fik Landet fra vore Fædre, og at hævde dets Plads bør være det Maal, vi alle har for Øje; og vi maa alle redeligt og ærligt med god Villie og inderlig Kærlighed stræbe efter at opfylde vore Forpligtelser og føle vort Ansvar overfor det.

Til en ærlig Stræben for Opfyldelsen af disse Maal vier vi denne Bygning.

Maatte vi, naar vi engang ser tilbage over Vejen, som vi nu ser fremad, kunne sige: Vi trøster os til, at noget af det, vi her har villet, er gaaet i Opfyldelse!

Til Slutning blev med Komponisten, Hr. Fini Henriques selv til Dirigent afsunget følgende Sang, som var forfattet af en anonym Fader, og hvori var indlagt en anden Sang, forfattet af en anden af Skolens Venner, til L. Nielsens Melodi til „Jeg vil værge mit Land.“

Musiken komponeret af *Fini Henriques*.

1.

I Verden man trives paa mange Maader,
 Hvad ikke den ene, den anden baader,
 Kun véd jeg, at slaar man med lidt sig tiltaals
 Og ikke sigter for højt til Maals,
 Da fanger man lettest Lykken!
 Men er du en Gut, som vil ud af Skyggen,
 Og har du det i dig, der higer mod Daad,
 Saa sæt dig ved Roret og styr selv din Baad.

2.

Dog før du begiver dig ud paa Sejladsen,
 Saa ransag dig selv: kan du klare Strabadsen,
 Har fra Skole og Hjem du medbragt den Tro,
 Som bjerger dig ud af Fristelsens Klo,
 Bevarer Samvittigheds Værge?
 Da snubler ej Foden paa Modgangens Bjerge,
 Men fører dig sikkert til Jordlivets Havn
 Paa haablastet Skude med Lykken i Favn.

3.

Den Skole, hvor Ungdommens Værge skal smedes,
 Det Hjem, hvor et Slægtled med Fremsyn skal ledes
 Fra Barndom til Manddom i Kærligheds Tugt,
 Staar færdig til Avl af Fremtidens Frugt
 I Dal mellem skovklædte Bakker. —
 Og her, her er Læ, naar ad Vinter det lakker; —
 Af Grundmur og tegltækket, højloftet, stærk,
 En Bygning som Værn imod Stormenes Værk.

*

*

*

(Melodi: Jeg vil værge mit Land, af *L. Nielsen*.)

Jeg vil være en Dreng,
 Der kan tumle i Eng,
 Der gaar glad til sit Arbejd' og munter i Seng.
 Jeg vil blive en Mand,
 Der kan bygge sit Land,
 Til det vokser i By og paa Mark og ved Strand.
 Thi min Fa'r og min Mo'r,
 De har sagt disse Ord:
 Øv din Aand og din Krop, om Du vil blive stor!
 Ja, og derfor har de
 Sendt mig ud i det Fri
 For at lære en Sang af den summende Bi.

Langs med skovklædte Hegn
 Løber lunefuldt Vej'n
 Til en rødtoppet Skole med skinnende Mur.
 Det er Lærdommens Gaard,
 Men naar Friklokken slaar,
 Gaar vi spejdende ud i Guds grønne Natur.

Denne Skole er vor,
 Og vi elsker den, for
 Den har lært os, at Glæde kun følges med Flid,
 Lad det Hus, som i Dag
 Knejses stolt under Tag,
 Da beskue vor Leg og beskærme vor Id!

Br.

*

*

*

4.

Og plejet af Kvinde med Moderens Hjerter,
 Og styret af Mænd, der har Retsind som Kerte,
 Vor Skole vi elsker! — Den trives og gro,
 Den fostre et Kuld, som paa Fremtid har Tro,
 Med Evne og ranke i Ryggen,
 Dreng, hvis Maal higer ud over Skyggen,
 Med lødige Maal for hver Mand, som vil frem,
 |: En Gerning til Ære for Skole og Hjem! :|

Hr. Fini Henriques's Komposition blev modtaget med Begejstring af Tilhørerne, som energisk forlangte det sidste Vers da capo.

Derefter spredte Forsamlingen sig for i større og mindre Grupper at bese alt, og efter et Par Timers Samvær sagde Nærum Kostskole Farvel og Tak til alle de mange, som den Dag havde glædet Skolen med deres Nærværelse.

NÆRUM KOSTSKOLE begyndte sin Virksomhed efter Sommerferien 1907. Den er planlagt som en fuldstændig højere Almenskole, der altsaa tilstræber at føre Eleverne op gennem Forberedelsesskolen og Mellemskolen til Mellemskoleeksamen og videre gennem Realklassen og Gymnasiet til henholdsvis Realeksamen og Studentereksamen.

Sommeren 1911 afholdt Skolen selv for første Gang Mellemskoleeksamen, hvorefter vi i Aar har oprettet 1. Gymnasielasse nysproglig Retning og efter Sommerferien i Aar videre maa oprette 2. Gymnasielasse nysproglig Retning og rimeligvis 1. Gymnasielasse baade nysproglig og matematisk Retning. Den 22. Jan. d. A. havde vi Besøg af Undervisningsinspektøren for de fuldstændige højere Almenskoler, Professor Tuxen, og Dr. phil. Bertelsen. Den 26. April havde vi Besøg af Dr. phil. Kaper. — Ministeriets Tilladelse til at afholde Mellemskoleeksamen ved Skolen selv er i Løbet af dette sidste Aar blevet fornyet paa 3 Aar.

Det til Skolen hørende Areal er 3 Td. Land stort, og deraf er omtrent 1 Td. Land udlagt til Sportsplads. — Den første, oprindelige Bygning benyttedes indtil i Fjor Sommer baade til Klasselokaler og til Beboelse for Bestyrere og Elever, idet dog den ene af Bestyrerne, Krogh, i Aarene 1909—11 har boet i en tæt ved beliggende Villa. I Fjor Sommer, 1911, opførtes saa den egentlige Skolebygning, som blev taget i Brug efter Sommerferien og indviet ved en Festlighed den 16. September 1911. En Beretning

om denne Indvielseshøjtidelighed findes pag. 5 o. flg. Til denne nye Bygning er saa alle Klasselokaler blevne overførte; i den øverste Etage bor den ene af Bestyrerne, Krogh, tillige med de ældste af vore Kostgængere, og hele den første Bygning er bleven indrettet til Beboelse for Elever og nogle Lærere.

Kostskolernes Berettigelse er, at de under de bedst tilrettede Forhold kan give Børnene den mest rationelle Opdragelse, men de vil naturligvis paa nogle Omraader aldrig naa helt at erstatte Hjemmet. Det vil da være Maalet, at Barnet saa lidt som muligt skal savne sit Hjem, og Bestræbelserne vil derfor gaa ud paa at gøre Samlivet mellem Børn og Voksne saa inderligt som muligt, samtidig med at det rolige daglige Arbejdsliv skal sætte Spor i Barnets Udvikling.

Paa en Skole, hvor mange Børn bor sammen, maa der naturligvis til Stadighed føres et effektivt Tilsyn med, at ikke daarlig Tone skal indsnige sig eller slet Eksempel virke nedbrydende. Paa den anden Side maa, for at ikke specielle Anlæg og Evner skal blive kvalte eller forkrøblede, dette Tilsyn ikke virke tryk-kende paa Børnenes Trang til Selvvirksomhed, og for de ældre Klassers Vedkommende maa det efterhaanden omformes saaledes, at Barnets Tillid til sig selv og dets Ansvarsfølelse udvikles, og det derved gøres skikket til mere og mere at staa paa egne Ben.

Disse Forhold maa Skole og Hjem holde sig klart for Øje; thi ellers brister Tillidsforholdet mellem Lærer og Elev, og der naaes ikke det, der skulde naaes, at skabe de naturligste og hjemligste Omgangsformer. —

Mellemskoleloven søger at indskrænke Barnets Hjemmearbejde saa meget som muligt, saa at der derved bliver større Rum for Fritid, og det maa da være Skolens Opgave at finde den for Barnet bedste og mest udviklende Maade at anvende den paa.

En Del af denne Fritid bør naturligvis tilbringes i fri Luft og helst med Sport og Leg, altsaa saa frit og utvungent som muligt. Af andre Ting, der tager Tid og Interesse, bør nævnes Haven, hvor de mest haveinteresserede Elever kan faa et Stykke udlagt

til egen Dyrkning, og Sløjdsalen, hvor mangt et selvvalgt Arbejde er blevet udført.

Som et godt og fyldigt Led i Fritidsanvendelsen er i Løbet af de sidste Aar indtraadt Boy-scout-Bevægelsen, som her blev indført paa Initiativ af Eleverne selv, og som nu, med den ene af Bestyrerne, Krogh, som Tropsfører, optager Eleverne, fordelt i 2 Patruljer, Onsdag Eftermiddag og hveranden Søndag. Bevægelsen er, beskaaret og tilpasset efter danske og efter lokale Forhold, et brilliant Middel til at lære Børnene at bruge deres Øjne og Omtanke og til at opøve dem i kort og præcis at gengive deres Oplevelser og Iagttagelser.

Ogsaa til Læsning, særlig Morskabslæsning, maa en Del af Fritiden anvendes, og herved gør Skolens Elevbibliotek sin store Nytte. Endnu er det desværre kun paa henved 200 Bind, men vi arbejder stadig paa at forøge det, og vi har ogsaa i det forløbne Aar med Tak modtaget flere Gaver dertil.

Den ethvert Barn iboende Lyst til Naturiagttagelse og Samlen har det ogsaa sin store pædagogiske Værdi at støtte og retlede. Ved at hjælpe og vejlede Børnene paa smaa Udflugter i Omegnen vil Skolen kunne faa mangt et Barn til at anlægge en lille Samling af en eller anden Art, som ved Ordning og Pasning, lige saa vel som Frimærkesamlinger, kan skaffe en fornøjelig og nyttig Beskæftigelse i de lange Vinteraftener.

Eleverne i 1. Gymnasieklasse har siden Efteraaret udgivet et Skoleblad „Aaret rundt“, som udkommer hver Lørdag, og som har mødt saa megen Velvilje hos Eleverne, Forældre og andre Venner af Skolen, at det straks fra først af har kunnet udgaa trykt. Indsamlingen og Tilvejebringelsen af Stoffet, som helt er Elevernes eget Værk, har skaffet disse megen fornøjelig og udviklende Adspredelse.

Skolen har i Løbet af dette Skoleaar indrettet en ny „Samling,“ nemlig af geografiske, historiske, Kunst-, kort sagt alle mulige Slags Billeder, som blot paa nogen Maade kan tænkes at kunne komme til Anvendelse ved Undervisningen. Om Nyttens

og Værdien af et saadant Billedstof har vi altid været overbeviste og har ogsaa i flere Aar samlet Stof til en Samling ved Udklip alle mulige Steder fra. I Aar har vi saa af Hr. Pastor Otto Schröder, som ligl. i flere Aar har omgaaedes med den samme Tanke, og som pag. 35 har skrevet en lille Opsats om Billeders Anvendelse i Undervisningen, faaet skænket det store Grundlag, han havde samlet og ordnet. I Fortsættelse af denne Samling har vi saa i Løbet af Aaret ordnet og opklæbet Tusinder af Billeder, saa at vi nu har en værdifuld „Billedbog“, der rummer Billeder af alle mulige Slags og fra alle mulige Omraader, som vi glæder os til næste Aar at kunne prøve praktisk paa alle Undervisningsfelter. Ved dette besværlige Ordnings- og Opklæbningsarbejde har vi foruden af Hr. Otto Schröder faaet værdifuld Assistance af vore Lærere, Frøkenerne Ellen Jensen og Emily Monrad, og dem alle er vi ogsaa for dette megen Tak skyldige.

Som det er nødvendigt paa en Kostskole, er Dagen inddelt i faste Former, saaledes at det daglige Skema ser saaledes ud:

- Kl. 7 (om Sommeren Kl. 6³⁵) vækkes der.
- Kl. 7²⁵ (om Sommeren Kl. 7) Morgenmad.
- Kl. 8²⁵ (7⁵⁵) Morgensang.
- Kl. 9^{1/2}—11 (8—10^{1/2}) Skoletimer.
- Kl. 11—11²⁵ (10^{1/2}—10⁵⁵) Frokostfrikvarter.
- Kl. 11²⁵—2⁴⁵ (10⁵⁵—2¹⁵) Skoletimer.
- Kl. 3 (2^{1/2}) Middag.
- Kl. 5^{1/2} Femmad.
- K. 5^{1/2}—7^{1/2} Lektuelæsning.
- Kl. 7^{1/2} (for de mindste Kl. 7) Aftensmad.
- Kl. 8 gaar de mindste i Seng.
- Kl. 9—9^{1/2} gaar de større i Seng.

Timerne er Lektioner paa 45 eller 40 Minutter og med fulde 10 Minutters Frikvarter mellem dem alle.

Dette faste Skema bliver kun forrykket ved særlige Lejligheder, dog regelmæssig hver Onsdag, paa hvilken Dag Skolen

hører op Kl. 12¹⁰, om Sommeren 11⁴⁰. I det almindelige Frokostfrikvarter kan Kostgængerne da, hvis de ønsker det, faa et Par Stykker Smørrebrød, og Kl. 12^{1/2}, om Sommeren Kl. 12, spises der til Middag, saaledes at hele den lange Eftermiddag bliver disponibel til længere Udflugter og større Foretagender.

De daglige Karakterer har Skolen aldrig brugt, men erstattet dem med maanedlige Vidnesbyrd. En stor Oktavbog har paa hver Dobbeltside alle Fagene opførte, og ud for hvert enkelt Fag er der Plads til en kort, en-, to- eller tre-liniet Bemærkning om vedkommende Elev i dette Fag, og ved Foden af Siden gives saa som Resumé Skolens Syn paa Eleven paa Grundlag af de ovenstaaende Bedømmelser.

Sundhedstilstanden blandt Kostgængerne har i det forløbne Aar været udmærket. Bortset fra de enkelte, uundgaelige Forkølelsetilfælde og et Tilfælde af „for stort Hjerter“, som har foranlediget en meget langvarig Forsømmelse, har her overhovedet ingen Sygdom været.

Skolens Læge er Hr. Dr. *Otto Møller*, Kommune- og Skolelæge i Søllerød Sogn, som omstaaende giver en Oversigt over Kostgængerens Udvikling i det forløbne Aar.

Skolens Beliggenhed giver Lejlighed til saa godt som hver Dag om Sommeren at tage Strandbad ved Skodsborg, hvortil der dels cykles, dels gaes, begge Dele under Ledsagelse.

I Sommerferien 1911 foretog Skolebestyrer Thornberg sammen med 3 af de større Elever en i alle Maader vellykket Cykeltur paa 3 Uger i Tyskland, hvor vi startede fra Warnemünde og gik over Berlin, Dresden (med Bane), Leipzig, Eisleben, Halberstadt, Wernigerode, Harz, Goslar, Hamburg (med Bane), Lübeck og derfra med Skib tilbage til København. Dette første Forsøg har givet os Lyst til ad Aare igen at prøve saadanne Ture for et mindre Antal Elever.

Skolens Fødselsdag — 3. September — fejredes ved en lille Udflugt med de større Elever til Dyrehaven, medens de mindre Elever var paa en Tur til Helsingør, hvor Kronborg blev beset, og hvorfra der blev foretaget en lille Afstikker til Helsingborg.

Den 28. Januar, 11. Februar og 10. Marts holdt Hr. Kaptajn A. Tilly, som for en Del Aar tilbage har staaet i belgisk Tjeneste i Kongostaten, 3 sammenhængende Foredrag for Skolens Elever og andre interesserede om „Oplevelser i Kongo“, hvilke interessante og morsomme Oplevelser fandt en taknemmelig Tilhørerskare.

I Løbet af Vinterhalvaaret har vi i Aar, i Lighed med tidligere Aar, haft et Dansekursus for de Elever, der har skullet gaa paa Danseskole. Undervisningen, der lededes af exam. Danselærerinde Frøken Helga Rasmussen, afsluttedes den 23. Marts med et „Skolebal“, som forløb overordentlig fornøjeligt.

Skolen optager som Kostgængere Drengene fra deres 9. Aar og som skolesøgende Drengene og Piger fra deres skolepligtige Alder. I Løbet af Aaret har Skolen haft følgende Elever, hvoraf Kostgængerne er betegnede med et **K**. I Parenthes er tilføjet Forældres eller Værges Navn.

Louis Levison, (Redaktør L., Klampenborg). **K**.

Niels Outzen, (Lærer O., Raavad).

Johannes Lehmann, (Borgmester L., København). **K**.

Aage Jespersen, (Grosserer J., Vridløselille). **K**.

Axel Rohde, (afd. Købmand R., Sjanghai). **K**.

Nanna Nielsen, (Enkefru N., Nærum).

Axel Juul, (Hofjægermester S. J., Ravnholt). **K**.

Poul Clausen, (Grosserer Cl., Rungsted). **K**.

Erik Kinch, (Kaptajn K., Søllerød).

Georg Mortensen, (Gaardejer M., Øverød).

Gotfred Larsen, (Købmand L., Trørød).

- Helge Jürgensen*, (Grosserer D. J., København). **K.**
Walter Christmas, (Kaptajn Chr., Nærum). **(K.)**
Hans Henrik Lemche, (Distriktslæge L., Lyngby).
Anna Olsen, (Arbejdsmand O., Gl. Holte).
Poul Jespersen, (Forretningsfører J., København). **K.**
Georg Borgen, (afd. Købmand B., København). **K.**
Hother Spies, (Grosserer Sp., København). **K.**
Ejner Lorentzen, (Lærer L., Nærum).
Daniel Hofmeister, (Portør H., Vedbæk).
Carl Leo Daverkosen, (Fabrikant D., Brede).
Camillus Jespersen, (Grosserer J., Vridløselille). **K.**
Knud Wulff, (Agent W., København). **K.**
Ove Petersen, (Konsul P., Vordingborg). **K.**
S. Kristian Sørensen, (Inspektionsbetjent S., Hellerup).
Kaj Schmidt, (Teaterdirektør S., København). **K.**
Geert Jürgensen, (Grosserer D. J., København). **K.**
Carl Frederik Funder, (Gaardejer F., Trørød).
Poul Henriksen, (Blikkenslager H., Vedbæk).
Estrid Jürgensen, (Grosserer J., Søllerød).
Preben Engberg, (cand. jur. E., Klampenborg). **K.**
Michael Christoffersen, (Vadskerier Chr., Holte).
Poul Nielsen, (Kasserer N., Holte).
Christian Sørensen, (Lærer S., Holte).
Dagny Pedersen, (Mejeriejer P., Trørød).
Axel Lyttik, (Vadskerier L., Emdrup). **K.**
Iris Helbæk, (Gartner H., Vedbæk).
Folmer Jensen, (Kreditforeningsrepræsentant J., Lyngby).
Erik Daverkosen, (Fabrikant D., Brede).
Edith Hartz (Grosserer H., Malmø). **(K.)**
Bolt Nielsen, (Enkefru N., Nærum).
Jørgen Lemche, (Distriktslæge L., Lyngby).
Peter Bang, (Prokurist B., København). **K.**
Henny Henriksen, (Blikkenslager H., Vedbæk).
Aase Marstrand Petersen, (Driftsbestyrer P., Nærum).

Kostskolen har som i de tidligere Aar været meget lidt hjem-søgt af Sygdom, ingen af de sædvanlige epidemiske Sygdomme har faaet Indpas imellem Kostgængerne, skønt en stor Mæslinge-epidemi i lang Tid tyndede svært ud i Klasserne i Sognets Kommuneskoler. Kun en enkelt af de Skolesøgende havde Mæslinger og maatte holde sig borte fra Skolen i mere end 4 Uger. Det samme maatte en anden Skolesøgende, hvis Søskende i Hjemmet led af Sygdommen. Det vilde vist nok lønne sig, om man i Skolerne saa vel som i Hjemmene udviste mere Forsigtighed, end det i Almindelighed er Tilfældet, overfor de saakaldte mindre farlige smitsomme Sygdomme som Mæslinger og Kighoste og absolut ikke holdt paa den gamle Anskuelse, at Børnesygdommene „skal man jo have“. Særligt maatte dette gælde for Kostskolerne, hvor Ansvaret for Børnenes Sundhed hviler paa andre end Forældrene. Vanskeligere, omend ligesaa lønnende vilde det være at gennemføre strængere Bestemmelser i Kommuneskolerne, hvor Forældrene har noget af Ansvaret, og hvor man ikke altid faar at vide, hvilke Sygdomme der hersker i Hjemmet. Under den nævnte store Mæslingeepidemi her i Sognet sidste Vinter optraadte Sygdommen af og til meget voldsomt, og et Tilfælde i min Praxis havde dødeligt Udfald, idet et Barn, som ved sidste Vintervejning havde tabt 3 Kg. i Vægt, efter Mæslingerne fik tuberculøs Meningitis, rimeligvis fordi det iforvejen led af en el. anden skjult Tuberculose, som maaske har været Aarsagen til Vægttabet. Det er jo i det hele ret almindeligt, at latente Sygdomme eller Svagheder blusser op og tager Fart under den ofte meget voldsomme Feber-tilstand, som Mæslingerne medfører. Rimeligvis vilde man ikke spille megen Tid ved at gennemføre lige saa skarpe Regler med Hensyn til Isolation for disse Sygdomme som for de andre epidemiske Sygdomme, idet Epidemierne saa ikke fik Lov til at brede sig saa meget.

OTTO MØLLER,
Skolelæge.

MAALINGER OG VEJNINGER.

Løbe-Nr.	Fødselsdag	Højde i Centimeter				Vægt i Kilogram					
		April 1911	Septbr. 1911	April 1912	tiltaget i Højde	April 1911	Juli 1911	Oktober 1911	Januar 1912	April 1912	tiltaget i Vægt
1	4/5 98	157,5	159	160	2,5	38	41,2	40,8	41	43,2	5,2
2	24/3 97	163	167	170	7	50	53,8	55,5	53,5	61	11
3	28/4 96	157	160	164,1	7,1	46,4	46,5	50	53,3	53,3	6,9
4	12/6 94	177	177	178	1	67	66,5	68	70,5	69,4	2,4
5	20/5 96	168	173	175,5	7,5	56,2	57,7	59,8	61,5	62,4	6,2
6	15/1 96	171,25	173	173	1,75	68,5	68	69	71,5	71,5	3
7	14/3 00	134,7	136	137,25	2,55	29,8	29,6	30	32	32,1	2,3
8	17/9 98	147,25	148		0,75	36,6	37,6	37,5	39,5		
9	28/5 99	146,5	148,25	150,25	3,75	34,1	35,5	37,5	38,1	38,2	4,1
10	7/11 98	152	153,5	157	5	47	52	46,5	48	51	4
11	10/4 96	176	178,5	180,25	4,25	57	56	58,4	63	64,5	7,5
12	31/8 97	146	147,5	151	5	38,5	38,5	38,8	43,1		4,6
13	11/7 98	156	156,5		0,5	43,5	43,4	43,8			0,3
14	19/9 98		150,5	154,75	4,25	37	37	41	42,5	44	7
15	2/11 99	137	137,75	140,25	3,25	29	29	31,6	32	32,9	3,4
16	4/4 01	133	133,5	135,5	2,5	30,8	30	30	32,4	32,2	1,4
17	10/8 02	124	126,5	130	6	24,8	25	25	27,2	27,3	2,5
18	29/5 01	127,5	128	130	2,5	22,4	23,5	24,5	25	24,4	2
19			146	148,5	2,50			38	43,5	44,3	6,3
20	17/9 01		145	146,75	1,75			34	38,3	38	4
21	30/4 04		132	134,75	2,75			28,5	30	30,5	2
22	17/8 01		138,5	140,75	2,25			32,8	36	35,7	2,9
23	17/5 97	158,5		161	2,5	50,5		54	53,5	56,5	2,5

For de Elever, som er vejlet og maalt hver Gang, er Vægtforøgelsen og Højdetilvæksten gennemsnitlig henholdsvis 3,87 Kg. og 4,29 Ctm.

- Holger Christoffersen*, (Vadskeriejer Chr., Holte).
Knud Sidenius, (Købmand S., Nykøbing F.). **K.**
Carl Gustav v. Rosen, (Etatsraad Glückstadt, København.) **K.**
Mac van Hauen, (Fabrikant van H., København). **K.**
Kaj Simon, (Grosserer S., København). **K.**
Mary Engelsen, (Købmand E., Nærum).
Henry Hartz, (Grosserer H., Malmø). **K.**
Harriet Rydahl, (fhv. Forpagter R., Søllerød).
Niels Ebbe Daverkosen, (Fabrikant D., Brede).
Erik Barfod, (Inspektør B., Søllerød).
Svend Lyttik, (Vadskeriejer L., Emdrup). **K.**
Ingrid Jürgensen, (Grosserer J., Søllerød).
Herluf Sørensen, (Malermester S., Nærum).
Kurt Ludewig, (Restauratør L., Nærum).
Johanne Ahl, (Maler A., Søllerød).
Hannibal Helbæk, (Gartner H., Vedbæk).
Mogens Lemche, (Distriktslæge L., Lyngby).
Hans Jacob Lemche, (Distriktslæge L., Lyngby).
Karen Brüel, (Tømrerm. Br., Søllerød).
Frantz Stockmarr, (Fru Ingeniør Barnholt, Søllerød).
Erling Marstrand Petersen, (Driftsbestyrer P., Nærum).
James van Hauen, (Fabrikant van H., København). **K.**
Edith Thornberg, (Skolebestyrer Th., Nærum).
Regner Christensen, (Ingeniør Chr., Holte).
-

OM OPTAGELSE I MELLEMSKOLEN.

I Mellemskolen er Optagelsesalderen 11 Aar, og Fordringerne i de enkelte Fag, hvori der skal prøves ved Optagelsen i Mellemskolens 1ste Klasse, er ved kgl. Anordning af 19de Juni 1903 fastsatte saaledes:

1. *Dansk, mundtlig.* Der kræves af Eleven sikker, flydende og forstandig Oplæsning af et Stykke læst Prosa; desuden skal han (hun) prøves i Oplæsning af et Stykke ulæst fortællende Prosa, som efter Indhold og Sprogform maa antages at ligge inden for hans Alderstrins sædvanlige Fatteevne, og vise nogenlunde Sikkerhed deri. Efter Oplæsningen maa han, vejledet ved Eksaminators Spørgsmaal, kunne genfortælle, hvad han har læst, og vise, at han *forstaar* det. Han maa kunne udenad nogle enkelte, væsentlig fortællende Digte og være i Stand til at gøre Rede for deres Indhold samt i det hele vise, at han har forstaaet dem. Ved Samtale paa Grundlag af det læste skal Eksaminator tillige forvise sig om, at han har Øvelse i at finde Hovedleddene i en Sætning og i at kende de vigtigste Ordklasser og deres Bøjning.

2. *Dansk, skriftlig.* Han maa uden væsentlige Fejl i Retskrivningen kunne skrive et i Omfang passende Stykke, som dikteres langsomt for ham med Angivelse af Skilletegnene, og som ikke indeholder sjældne Ord eller Ordforbindelser. Fremdeles maa han være nogenlunde indøvet i at kunne gengive i Skrift et ham fortalt eller langsomt forelæst fortællende Stykke, som ikke er synderlig langt, og hvis Sætningsbygning og Indhold er let fatteligt.

3. *Regning.* Prøven skal være baade skriftlig og mundtlig. Eleven maa kunne den lille Tabel *med Sikkerhed* og have *Færdighed*

i at løse Opgaver i de fire Regningsarter med benævnte og ubenævnte hele Tal samt kunne anvende disse Regningsarter paa simple Opgaver i Reguladetri. Han maa endvidere have Kendskab til Brøkbegrebet i Almindelighed og kunne addere og subtrahere ensbenævnte Brøker. Han maa ogsaa kende Decimalbetegnelsen og kunne foretage Addition og Subtraktion af Decimalbrøker samt multiplicere saadanne med en *hel* Multiplikator og dividere dem med en *hel* Divisor. Hovedregning maa han kunne udføre sikkert og hurtigt med mindre Tal.

4. *Skrivning.* Han maa kunne skrive latinsk Skrift tydeligt og nogenlunde pænt i Bog med Pen og Blæk, saavel enkelte Bogstaver og Ord som hele Sætninger, der fylder en Linie eller derover. Ligeledes skal han prøves i Afskrift af et kort Stykke efter en Bog.

5. *Religion.* Eleven maa have lært de vigtigste Fortællinger af hele den bibelske Historie at kende gennem mundtlig Fortælling eller efter en let og kortfattet Bibelhistorie, samt kunne nogle faa letfattede Salmer. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaaars Pensum.

6. *Historie.* Han maa have læst eller mundtlig faaet meddelt et efter Tidsfølgen ordnet Udvalg af Fortællinger om Hovedpersoner og Hovedbegivenheder fra hele Fædrelandshistorien og frit kunne genfortælle deres væsentlige Indhold. Der maa kun prøves i det sidste Forberedelsesaaars Pensum.

7. *Geografi.* Han skal paa Grundlag af Landkortet, med eller uden Hjælp af en lille Lærebog, have vundet et ret fyldigt Kendskab til Danmarks Geografi og ligeledes, om end i mindre Omfang, til Norges og Sveriges. Fremdeles maa han have lært at orientere sig paa en Globus og et Europaskort, saa at han kender Verdensdelene og de store Verdenshave samt har en Oversigt over Europas vigtigste Lande og disses Hovedstæder.

8. *Naturhistorie.* Han skal gennem *Iagttagelsesundervisning* have vundet Kendskab til en Del, dog ikke ret mange, Hovedtyper af Dyr- og Planterverdenen, særlig til vore egne Husdyr og vore vigtigste Nytteplanter.

Angaaende *Optagelse i Mellemskolens højere Klasser* af Elever fra privat Forberedelse, d. v. s. fra ikke-eksamensberettigede Skoler, Kursus eller Forberedelse hos enkelte Lærere, er Hovedbetingelsen, som fra Skolens Side uvægerligt maa opfyldes, fastsat i Lov af 24de April 1903 § 15 2det Stykke:

„For at nogen kan optages som Elev i en af Mellemskolens højere Klasser, maa vedkommende bestaa en Optagelsesprøve, der godtgør, at han (hun) i Modenhed og Kundskaber staar paa lige Trin med den Klasses Elever, i hvilken han (hun) ønskes optaget.“

Denne Betingelse er i Cirkulære af 17de Juli 1909 nærmere bestemt derhen:

„at det . . . ikke er tilstrækkeligt, at den paagældende i *almindelig Modenhed* staar paa Højde med den Klasses Elever, i hvilken han (hun) ønskes optaget, men at vedkommende desuden i de forskellige Fag maa have tilegnet sig et *Kundskabsstof*, der med Hensyn til Art og Omfang svarer til, hvad den paagældende Klasse tidligere har gennemgaaet i Løbet af Mellemskolen, hvorhos det med Hensyn til Fagene: Historie, Geografi, Naturhistorie og Naturlære særlig vil være at paase, at han (hun) faar gennemgaaet hele det anordnede Pensum inden Mellemskoleeksamen.“

Naar altsaa en Elev, der ikke opfylder disse Betingelser, ønsker at blive indmeldt i en Skole, kan han ikke straks „optages“. Men det vil kunne tillades, at han følger Undervisningen i de Fag, hvori det kan ske, uden at de regelmæssige Elevers Undervisning paa nogen Maade hæmmes, medens han, under Skolens Vejledning, faar særskilt Undervisning i de Fag, hvori han er tilbage for Klassen; først naar han i alle Fag er paa Højde med denne, *optages* han i den.

Med Henblik paa foranstaaende Betingelser tilraader Undervisningsinspektøren for Mellem- og Realskolerne Skolerne at gøre Forældrene bekendt med de ovenfor anførte Betingelser for Optagelse af privat forberedte Elever og at henlede deres Opmærksomhed paa

- a) at det er ønskeligt, at de indmelder Børnene i Skolen paa et tidligt Tidspunkt, helst ikke senere end 1ste Mellemskoleklasse;
- b) at de, naar Forholdene vanskeliggør dette, saa tidligt som muligt bør sætte sig i Forbindelse med den Skole, hvori de agter at indmelde Børnene, saaledes at de fra den kan faa Oplysning

om, hvilke Afsnit af de forskellige Fag der skal være gennemgaaet, for at Børnene straks ved Indmeldelsen kan optages i den paagældende Klasse, samt at de, saa vidt det er gørligt, bør lade Børnene, under den private Forberedelse, et Par Gange om Aaret give Møde paa vedkommende Skole tillige med deres Lærer, for at det gennem en Overhøring af Skolens Lærere kan klargøres, om Forberedelsen er tilfredsstillende eller den har visse Mangler, hvilke disse i bekræftende Fald er, og hvorledes de bedst kan afhjælpes. — Saafremt Børnene ikke paa det Sted, hvor de forberedes, har Adgang til at benytte naturhistoriske og fysiske Samlinger ved Undervisningen i Naturfagene, vilde det ogsaa være heldigt, om de, allerede inden Optagelsen, gennem Skolen kunde faa Lejlighed til at supplere Undervisningen i Hjemmet med de mest nødvendige Forsøg og lagttagelser;

- c) at Børn, der ved Anmeldelsen ikke er paa Højde med den Klasse, hvori de ønskes optaget, maa have særskilt Undervisning i de Fag, hvori de er tilbage, under Skolens Tilsyn og paa de Vilkaar, denne i øvrigt bestemmer.
-

BILLEDER I SKOLENS UNDERVISNING.

ALLE Børn holder af Billeder; de og Børn er uadskillelige, ialfald saa længe Børnene er smaa. Ved Juletid ser man det bedst; da flyder vore Boglader med Billedbøger. Vi husker vor Barndoms Billeder; de kan næsten staa for vort Øje, som vi saa dem endnu. Enkelte af dem har gjort et særligt Indtryk paa os.

Børn holder af Billeder og er stærkt modtagelige for dem. Øjet er et Modtagerapparat, mere udviklet og hurtigere opfattende end Øret. Hvad Øjet ser og — opfatter, glemmes ikke. Det er Opfattelsen, det gælder. Billedet skal gøre Indtryk; det skal ses nøjagtigt og fuldstændigt. Dette kræver Modtagelighed og Øvelse — Øvelse i at se. Den største Hindring for Opfattelsen er de mange skiftende og forskellige Billeder. Øjet bliver let et farligt Organ. Der er en Mangfoldighed af Indtryk, en Mængde af Billeder, der daglig virker paa Barnet gennem dets Øje. En Overfyldning ved Billeder sker lettere end ved Ord. Mens en Fortælling, en Begivenhed ad Ørets Vej tager i det mindste Minutter at opfatte, kan det med Øjet opfattes i et eneste Billede, i mindre end et Sekund. Og nu med vor udviklede Reproduktionskunst tælles Billeder i Millioner og maaske mere end det. Vi møder dem paa Gader og Stræder, vi kan slet ikke undgaa dem. Det kunde være interessant at faa talt op, hvor mange Billeder et Barn kan faa at se, inden det faar traadt sine Børnesko, og saa faa at vide, hvor mange af dem det kan huske. Det kan vist ikke regnes i „pro cent“ men kun i „pro mille“. Indtrykkenes Mængde staa i omvendt Forhold til Indtrykkenes Varighed. Det er kun de Billeder, der baade ses og opfattes, der huskes, men de huskes ogsaa for lange Tider, maaske hele Livet.

Overflod paa Billeder kan medføre Lede ved Billeder, navnlig naar det planløse kommer med ind. Et Menneske har sine Oplevelser, sine Erfaringer — fra et langt Liv maaske; de kan være mange, men der er dog en vis Ensartethed over dem, en vis Sammenhæng imellem dem efter det begrænsede Omraade, hvor vi lever og færdes. Men kommer vi pludselig paa Langfart, ud at rejse for Fornøjelses eller Rekreations Skyld, saa hober Indtrykkene sig sammen i store Masser. Og jo hurtigere vi rejser fra et Sted til et andet, jo vanskeligere bliver det at holde sammen paa Indtrykkene og huske dem. Den, der vil have

fuldt Udbytte af en Rejse og huske alle de mange „Billeder“, maa rejse langsomt og se grundigt, men ogsaa — og det er næsten mere vigtigt — forberede sin Rejse, lægge bestemt Plan ikke alene for Rejsen, men ogsaa for, hvad der skal ses, for saaledes at faa Sammenhæng og Forbindelse mellem Indtrykkene. Det er som at bygge en Bygning op; Sten lægges paa Sten, ikke hulter til bulter imellem hinanden, men hver paa sin bestemte Plads. Efter en forud lagt Plan bliver det til en skøn og ren Bygning i personlig præget Arkitektur. Eller som et Mosaikbillede, saadan som de endnu findes i Roms gamle Kirker. Hver Sten har sin fastordnede Plads; kun dér kan den være. Hver Sten er næsten som en Individualitet med sit eget særlige Præg, saa den kan kendes. Man kunde tænke sig — maaske — et saadant prægtigt Mosaikbillede brudt itu i Tusinder af bare smaa brogede Stene, og saa en duelig Kunstner sætte det hele sammen igen i det samme Billede, hver Sten — efter Form og Farve — paa sin ganske bestemte Plads. Saadan skal Menneskets Indtryk samles sammen med det store Helhedsbillede som Maal. Det Helhedsbillede er værdifuldt og har som saadan et herligt Navn; det hedder den menneskelige Personlighed.

Denne Personlighed kan den voksne selv værne om og udvikle, men Barnet kan ikke; det kender ikke Livets Plan og Maal. Barnets Værn maa her træde til, og Barnets Værn? — ja, det er Hjemmet, og det er Skolen. Skolen kan gøre det. Det moderne Samfund arbejder sig mer og mer hen mod det sociale og bort fra det individuelle. Det individuelle repræsenteres i Samfundet udelukkende af Hjemmene, de mange forskelligt prægede Hjem, mens det sociale repræsenteres af Skolen. Samtidig med at Hjemmene skyder mere og mere fra sig af, hvad angaar Børnene, maa Skolen tage det op. Saadan er Udviklingen for Tiden, og den synes ikke at kunne standses, trods al politisk Kamp mod Social-Demokrater.

Der var en Skolemand, Pestalozzi i Schweiz. Det er vist den eneste Pædagog, der har faaet sin Statue, et Monument paa en aaben Plads i en By. Pestalozzi var den første, der saadan fik fat paa Billeder. Det vil dog sige, Billeder havde man ikke egentlig den Gang, men Pestalozzi forstod, at det var ikke nok at „snakke“ med Børn og lade dem lære udenad; Børnene skulde se Tingene. Det kalder man med et grimt Ord Anskuelse og taler i den Anledning om Pestalozzi som den geniale Banebryder. Et mørkt Punkt mente man dog at finde i Pestalozzis Genialitet; han hævdede nemlig, at man ikke saadan uden videre kunde slippe Børnene løs i Skoven og se og lære; dér stod alting hulter til bulter mellem hinanden, som Naturen lod det vokse. Det skulde ordnes efter en bestemt Plan, systematiseres, og saaledes „serveres“ for Børnene. — Det var maaske ikke saa mørkt endda, det Punkt. Det samme gælder ialfald med Billederne. Vi kan ikke slippe vore Børn løs mellem en Million af Billeder hulter til bulter mellem hinanden — i Bøger og Blade, paa Gader og Stræder og i Biografer — ovenikøbet med moralske Smitstoffer i. Der maa være Plan og Orden; der maa være et bevidst pædagogisk Formaal. Ellers bliver det en Vrimmel af Indtryk, der gør Skade mere end Gavn.

Vi slaar fast som Teses, dog til at diskutere:

1. Børn elsker Billeder. De er Barnets Natur.
2. Indtryk ad Øjets Vej opfattes hurtigt; det særlige, det ualmindelige præger sig uforglemmeligt hos Barnet.
3. Børn lever nu i en Mangfoldighed af Billeder; Indtrykkets Varighed staar i omvendt Forhold til Billedernes Mængde
4. Billedernes Mængde kræver ikke Begrænsning — dette er umuligt, man kan ikke forbyde Børn at se —, men kræver Orden og System efter pædagogiske Principper.
5. En pædagogisk Systematisering paahviler Skolen, baade fordi det moderne Samfunds Udvikling peger i den Retning, og fordi den pædagogiske Forstaaelse her maa være stærkest fremme.

Men hvordan arbejder Skolen her, og hvordan bør den arbejde?

Da vi var Børn, for saadan en 20—30 Aar siden, var der ingen Billeder i Skolen, hverken paa Væggene eller i Bøgerne; jo — paa ABCen var der en Hane og i Naturhistorien nogle kedelige Dyrebilleder. Det var alt. Nu er der Billeder allevegne; paa Trapper og Gange er der Billeder, og selv i Regnebøgerne kan de findes. Dette er Mangfoldigheden, men ikke endnu Plan og Orden.

Der er noget, der hedder „Kunst i Skolen“. Det er bleven et Slagord, det mest misforstaaede, der findes. Kunst kan ikke læres; det skal opleves. Kunst er ikke saadan uden videre for Børn, ialfald i Reproduktion. Bedre Kunst er det, naar Stuerne straalere i Farver paa Vægge og Døre, naar Vinduerne pranger med Blomster, og Solen spiller og skinner i det altsammen, ret en Øjenslyst, en fint stemt Harmoni. Den klassiske Kunst forstaar Børn slet ikke; den er plastisk, den er stillestaaende, den fortæller ingenting. For Børn, og navnlig for smaa Børn, skal der være Liv i Billedet, der skal ske noget i det; der skal være — Fortælling. Jeg lærte dette af en Lærerinde engang. Hun forstod sig paa smaa Børn; naar hun skulde lære dem om Dyrene, gennemgik hun ikke en Kat f. Eks. fra Snude til Halespids i alle dens Detaljer. Nej — hun lod Børnene leve sammen med Katten, fra den blev født som en lille Killing, blød og rund, uden Øjne, til den døde som en gammel veltjent Kat, der havde gjort sin Pligt i sit Liv og fanget Masser af Mus. Hvad Børn skal have med at gøre, det skal være levende, det skal være i Udvikling. Børn af Kunstnere forstaar sig paa Kunst; de har set Billederne blive til. Det er ikke den fuldt udsprungne Blomst, Børn bryder sig om, dens Skønhed har ingen Indvirkning paa dem, men Frøet, som de selv lægger i Jorden og ser spire frem og grønnes og sætte Knop og Blomst.

Billederne skal bruges, og de skal bruges forstandigt. De skal ikke hænge uforstyrrede paa Væggene til tilfældig Beskuelse. Billederne skal gøres levende for Børnene; der skal tales med Børnene om Billederne. Der skal stilles mange Spørgsmaal: hvorfor? og hvordan? baade fra Lærer og Børn, indtil alt paa Billedet er set og Sammenhængen deri er funden. Alt dette gøres i Skolen nu, men een Ting mangler: Mængden af Billeder er ikke kommen ind i Skolen. Sammenhængen mellem de mange forskellige, det pædagogiske System og Planen for Brugen af de mange Billeder er ikke klart.

Hidindtil er Billeder brugt som et Appendix til Undervisningen, som en lille Hjælp, en behagelig Afbrydelse i Ny og Næ. Den Dag skulde komme, da Billeder, for de mindre Børn ialfald, kom til at afløse Bog ved Undervisningen. I Geografitimen kan Kort, Globus og Billeder give en herlig Undervisning, naar den forstaaende og dygtige Lærer er der. Dr. Starcke skrev i et af sin Skoles Aarsprogrammer, at Geografiundervisning fordrede, naar det skulde være rigtigt, „et Billede helst til hvert Navn i Geografien.“ Jeg kunde fristes til at sige: mange Billeder til hvert Navn. I min Skoletid var Berlin en sort Prik et Sted paa Landkortet, men intetsomhelst andet. Nu skulde det være en Mængde Billeder — ikke hulter til bulter, men saadan, at vi føres Gade op og Gade ned i den store Rigshovedstad, fra Bygning til Bygning og indenfor fra Sal til Sal. Det er Berlin. Saa levende kan en saadan By blive for Børn ene gennem Billeder, at de kan rejse derned en Sommerferie med deres Lærer, og hele Tiden ligesom synes, at de har været der før, og forstaa meget bedre, hvad de ser, fordi de har lært det at kende i Sammenhæng gennem Undervisning og ikke som en Million af Indtryk. Børn har rig Fantasi og derfor kan de ved Billeder leve sig meget stærkere ind, end voksne kan det.

Da vi gik i Skole, var en Indianer en Indianer, et Ord og ikke andet. Hvad vi ellers vidste om ham, havde vi fra Coopers Fortællinger og vor egen digtende Fantasi. Nu kan vi faa Indianerens hele Liv fra Vugge til Grav i Billeder; og desuden den hele *Races* Liv eller — maaske rettere sagt — Død i Kamp med den fremtrængende stærkere Race, saa nu Indianerne, som en dansk-amerikansk Dreng udtrykte sig, ikke mer findes som „vilde.“

Kan Billederne paa den Maade blive Undervisningsmiddel i Skolen, faar de Værdi og maaske uberegnelig Værdi: De *mange* Billeder kommer da ikke til at gøre Fortræd, tværtimod — jo flere Billeder jo bedre. Men der skal Plan og System i Brugen af Billederne, og dette System skal blive til i Kendskab til Barnets Natur og Udvikling.

OTTO SCHRØDER.

TEGNINGENS BETYDNING I SKOLE- UNDERVISNINGEN.

AT Tegning tidligere ikke var regnet som et nødvendigt Fag, ligger tildels i, at den, paa Grund af dens Begrænsning som Udtryksmaade, ikke nogensinde vil komme til at spille den Rolle som Ord og Skrift, og tildels i, at Faget har været betragtet enten som en Forberedelse for fremtidige Haandværkere og Kunstnere eller som et behageligt Tidsfordriv, et Luksusfag. Men da man nu ser i Tegningen et almindeligt Udviklings- og Dannelsesmiddel, anerkender de fleste, at Faget har sin store Betydning i Barnets Opdragelse.

Tegningens Begrænsning ligger i, at det ikke udtrykker fremskridende Handling eller en følgende Tankerække, men gengiver den øjeblikkelige Opfattelse af det sete. Men til Gengæld er der ikke noget Fag, der i saa høj Grad udvikler Øjet til at se og iagttage rigtigt. Denne Dvælen ved en Genstand i dens Helhed og Enkeltheder udvikler Øjets Sans for Form og Forhold, saa at man anderledes kan danne sig en selvstændig Opfattelse af Tingen. Man behøver blot at prøve paa at tegne en Genstand fra Hukommelse (forudsat at man behersker Faget), for at det skal gaa op for en, at man egentlig slet ikke ved, hvordan den ser ud, i det mindste er det paa en meget overfladisk Maade. Ser man saa paa Genstanden med Tanken paa at tegne den og med Bevidstheden om ens manglende Kendskab, maa der en skarp Iagttagelse til, som ikke kan andet end udvikle denne Evne. Samtidigt øves Haanden til at kunne gengive det sete. Foruden at være en Prøve paa, hvad Eleven har opfattet, er denne Færdighed et praktisk og uundværligt Middel til at meddele sig paa, idet en Tegning kan udtrykke mangt og meget, som meget daarligt kunde meddeles gennem en Beskrivelse, hvor vidtløftig den end var.

Naar nu Hovedformaalet for Faget er at lære Barnet gennem Øjet at opfatte selvstændigt, føles Fortegninger, altsaa en andens Opfattelse, som en Hindring. Tendensen gaar derfor for Tiden i Retning af at stille Barnet umiddelbart overfor Virkeligheden, overfor hvad det kender og finder Interesse i. „Men,“ hører man, „de skal jo ikke være Kunstnere, og Nethed og Nøjagtighed, hvad Medfart faar de midt i alt dette Klatteri?“ At Nethed er en vigtig Sag i Tegning som i andre Fag, behøver ikke at siges, men var det det vigtigste,

kunde man spare sig at bebyrde Eleven med et nyt Fag. Baade dette og Nøjagtighed kommer efterhaanden gennem Øvelse, og netop fordi de ikke skal være Kunstnere, er det nyttigere for dem at lære at faa en selvstændig Opfattelse af, hvad de ser, og at kunne lave et karakteristisk, omend ufuldkomment Omrids af en Genstand, de har Brug for at huske eller Glæde af at gengive, fremfor at file paa nogle Figurer, som efter at have pyntet paa et Eksamensbord engang senere i Livet vil forbavse en ved sin Fuldendthed. Samtidig vilde det være ensidigt ikke at indse, at Tegning efter Fortegning ikke ogsaa gør sin Gavn. At se, hvorledes andre har gjort det, kan ogsaa hjælpe til Selvarbejde, og Kopiering af gode Ornamente vil efterhaanden fordre den Orden og Nøjagtighed, som ikke saa let naas ved den friere Tegning. Det er blot et Spørgsmaal om, hvor Hovedvægten bør lægges.

Man lærer ikke at skrive Stil for at blive Forfatter, men for at kunne udtrykke sig i al Almindelighed. Dog kan det i høj Grad hjælpe til, at vi kan sætte Pris paa Litteraturen og Digtekunsten. Ligeledes vil Tegningen ogsaa gøre det lettere for os at forstaa og glæde os over den Verden, Tegnkunstneren fremtryller, og den har endog den Fordel at være et internationalt Sprog.

Det er en almindelig Opfattelse, at kun de, der har særlige Evner, Talent, kan lære at tegne. Eleverne hæmmes desværre ogsaa tidt ved denne Tanke. Til at tegne kunstnerisk skal der Talent, men ikke til at naa det Maal, Skolen stiller, nemlig at kunne tegne et nogenlunde rigtigt Omrids af en Genstand. Man tør sige, ethvert normalt Barn kan lære det, og at Faget her ikke adskiller sig fra Skrivning og andre Fag. At det kan være saa vanskeligt for en Voksen, ligger nærmest i, at han tidt ikke har udviklet Evnerne i den Retning i saa høj Grad som i andre. Alle ved, hvor megen Lyst et lille Barn har til at tegne. Det er det mere naturligt — ligesom for et primitivt Folk — at tegne end at skrive. Alene dette berettiger, at man giver Barnet en Chance til at udvikle denne Virksomhedstrang. Faar Barnet Lov til at modellere og tegne i den herlige Alder, hvor det ikke kender til Selvkritik, hvor det aldrig tvivler paa, at det kan, vil der ikke komme den Tid, hvor det at tegne selvstændigt falder det fremmed, noget man tidt finder hos Elever, der har forsømt Tegningen eller kun tegnet efter Fortegninger.

Farver kan de ogsaa straks begynde med. Det giver Interesse, idet Barnet elsker Farver, og dets Farvesans faar derved en gradvis og naturlig Udvikling. Dog maa her bemærkes, at man af de Smaa ikke maa forde Nøjagtighed i Opfattelsen. Som Regel følger Haanden ikke Genstandens Linier, men gengiver et mentalt Indtryk, som ikke er fuldkomment. Det bliver snarest en Slags Hukommelsestegning. Men skulde Barnet lade være? Skulde Barnet ikke have Lov til at fortælle om dets Leg og Oplevelser, fordi det ikke kunde tale rent? Barnet ved nok, hvad det fortæller, og Moderen skal ogsaa nok fortælle den Fremmede, hvad Barnet siger.

Karakterdannende, som ethvert Arbejde, er Tegningen. Gennem et saa følsomt Materiale skimter man straks Elevens Stilling til sit Arbejde (*attitude of mind*). For at en Tegning skal blive god, maa der være en ærlig Bestræbelse

for at sige Sandheden, Villighed og Hengivelse for at følge en Linie, Mod til at faa Sikkerhed og Kraft, og ligesom Eleven opdrages til Nøjagtighed ved at behandle faste Genstande, er der en ubegrænset Mulighed for at udtrykke Følelse, naar de har at gøre med mere levende Ting i Naturen.

Skønt Tegning som Fag ikke nødvendigvis behøver at være knyttet til de andre Fag, kan den udmærket godt være disses Tjener. I alle Fag kan Tegningen komme ind som en Afveksling fra det mundtlige, foruden at supplere, hvor det mundtlige skorter. I Anskuelsesundervisning er Tegning og Modelering, især det sidste, et udmærket Middel, og hvor udviklende er det ikke at bruge Tegning i en Naturhistorietime, baade for at lære Dyrets Form bedre at kende og for at fantasere sig ind i de Omgivelser, Dyret lever i. Ligeledes giver baade Geografi, Botanik og Regning Felter, hvor Tegning kan benyttes. Paparbejde kan dekoreres, et Ornament tegnes til en Sløjdenstand eller et Mønster laves til Syning, hvilket alt giver Børnene Lejlighed til at bruge deres Opfindsomhed. Det er tilfredsstillende for Eleverne at føle, at deres Arbejde har en praktisk Anvendelse, foruden at det hjælper til at samle Fagene.

Man kan til Tider høre en Elev sige: „Men jeg faar alligevel ikke Brug for det, efter at jeg har forladt Skolen, — jeg skal ikke være Tegner.“ Drives Tegningen saaledes, at de virkelig lærer at kunne gengive noget, de ser, er det klart, at dens praktiske Betydning netop strækker sig ud over Skolen. I Haandværk, Industri, Videnskab, Undervisning og Foredrag, ja i næsten alle Livsstillinger kan man faa Brug for at kunne notere ned noget, man ønsker at bruge, og som klarere kan ses paa en Tegning. Et Øje for god Ornamentik kan gøre det muligt at give Hjemmets Udstyrelse et mere personligt Præg — ikke alene ved de mulige Udsmykninger, man selv kan udføre, men ogsaa ved Valget af Tapeter, Gulvtæpper, Farver, alt medvirkende til at gøre Stuerne harmoniske og hvilende for Øjet.

Foruden den praktiske Betydning, en Smule Tegnefærdighed kan have baade i Skolen og ude i Livet, er der en mindre haandgribelig Side, som dog ikke maa glemmes. Der er nu engang i Mennesket en Sans for og Trang til Skønhed. Det mindste Barn er henrykt over Farver, og Mennesker, hvis Kaar er saaledes, at man ikke skulde tro, at de kunde have Tanke for noget ud over det daglige Slid, faar dog Tid til at sætte en Pelargonie i Vinduet eller lade en Rose slynge sig op ad Muren.

Der er ingen Spørgsmaal om, at denne Syslen med Linier og Farver aabner Øjet for Naturens Skønhed, og kan det hjælpe til, at det Barn, som holder en Blomst i Haanden, føler, at „Salomon i al sin Herlighed ikke var klædt som en af dem“, ejer det en Skat, som ingen kan fratage det, en Beundring, som kan være banebrydende for noget af det bedste i Livet. Glæden over Naturen er desforuden en af de forældende Adspredelser, som kan overflødiggøre alle de meningsløse Forlystelser, som saa tidt ikke er andet end et Forsøg paa at tilfredsstille samme Skønhedstrang.

En bekendt amerikansk Lærerinde, som gav nogle Timer til Arbejde mellem Storbyens fattige Børn, fortæller, hvorledes hun blandt andet fandt paa, at

de skulde prøve paa at finde noget kønt at se paa hver Dag. En lille Pige griber hende i Armen, „Jeg gjorde det,“ siger hun triumferende, „skønt det var svært.“ En Dag havde hun set en Spurv vadske sig i Rendestenen, og den var køn. En anden Dag saa det ikke ud til, at hun kunde opfylde Lærerindens Krav. Hun maatte blive inde i de usle Stuer for at passe et sygt Barn og var ulykkelig over ikke at kunne gaa ud. Da saa hun en Solstraale oplyse Barnets Haar. „Det skinnede som Guld, og saa var jeg ikke ked af det mere.“

Det kan nok indvendes med Rette, at Skolen ikke har Tid til at udvikle Barnets Skønhedssans. Der er heller ikke her Tale om nogen speciel Undervisning, men lige saa tidt som man først gennem Tegningen opdager, hvorledes en Ting egentlig ser ud, lige saa tidt gaar det først da op for en, hvor skøn den er. Og er det Naturen, som Barnet hovedsagelig beskæftiger sig med, vil dets naturlige Glæde ved alt, der møder det, ikke dø hen.

Naar man saa i al Korthed skulde sige, hvad Hensigten med Tegneundervisningen i Skolen var, vilde det ikke være at give Eleverne en teknisk Færdighed, det maa vi lade Fagskolerne om, men derimod at lære dem at se og opfatte, at øve Haanden til at følge Øjet, saa de saa vidt muligt kan give Udtryk for deres Opfattelse; dernæst at Faget skulde være en Støtte for det øvrige Oplysningsarbejde ved den Iagttagelse af Omverdenen, som Tegningen fordrer, og at det skulde vække Barnets Kærlighed til den Skønhed, som møder det overalt.

EMILY MONRAD.

LÆRERE, EKSAMINER OG PENSÅ.

Hr. *Brusendorff*, cand. mag.: Naturfag i 1. G., Naturhistorie i 3.—4. Ml.kl.

Hr. Pastor *Harboe*: Religion i Mellemkolen og Gymnasiet.

Frk. *E. Jensen*: Religion i Forberedelsesklasserne, Dansk i Forberedelsesklasserne, Historie i 3.—5. Fb.kl., Naturhistorie i 3.—5. Fb.kl., Regning i 1.—3. Fb.kl., Skrivning i 1.—3. Fb.kl. og 1.—2. Ml.kl.

Hr. *A. V. Jørgensen*, Sang- og Musiklærer: Sang med alle Klasser fra 3. Fb.kl.

Hr. *C. E. Larsen*, cand. mag.: Matematik i 2. Ml.kl.—1. G., Fysik i 1.—4. Ml.kl., Kemi i 2.—4. Ml.kl., Regning i 4. Fb.kl.—4. Ml.kl.

Frk. *E. Monrad*, Malerinde: Tegning i 3. Fb.kl.—4. Ml.kl.

Hr. *Skytte*, exam. Lærer: Dansk i 1. Ml.kl., Geografi i 4. Fb.kl.—2. Ml.kl., Naturhistorie i 2. Ml.kl., Skrivning i 4.—5. Fb.kl., Sløjd i 1.—4. Ml.kl., Gymnastik i alle Klasser.

Fru *C. Thornberg*: Haandarbejde med alle Pigebørnene, Flet- og Ler-sløjd i 1.—3. Fb.kl.

Hr. *P. Vedel*, cand. phil.: Dansk i 3. Ml.kl., Historie i 1. Ml.kl.—1. G., Geografi i 3.—4. Ml.kl.

Skolebestyrer *Krogh*: Dansk i 2. Ml.kl. og 1. G., Svensk i 3. Ml.kl., Engelsk i 2. Ml.kl.—1. G., Fransk i 1. G., Naturhistorie i 1. Ml.kl., Sløjd i 4.—5. Fb.kl.

Skolebestyrer *Thornberg*: Dansk i 4. Ml.kl., Tysk i 1. Ml.kl.—1. G., Latin i 4. Ml.kl.—1. G., Oldtidskundskab i 1. G., Skrivning i 3.—4. Ml.kl., Anskuelse i 1.—3. Fb.kl.

Under Hr. Skyttes Indkaldelse til Militærtjeneste er hans Timer blevet varetaget af Hr. exam. Lærer *Gustav Hansen*. — Efter Pastor Harboes Forflyttelse er hans Timer overtaget af Hr. cand. theol. *Alsbo*.

Sommeren 1911 indstilledes ved Skolen 6 Elever til Mellem-skoleeksamen, hvilke bestod med følgende Resultater: *Egil Andersen* 4,64, *Aage Jespersen* 4,29, *Johannes Lehmann* 4,21, *Louis Levison* 5,57, *Niels Outzen* 5,50, *Axel Rohde* 4,86. Ved denne Eksamen fungerede som beskikkede Censorer Hr. mag. scient. *Foldberg* og Frk. *T. Møller*. Desuden viste følgende Herrer Skolen den Velvilje at deltage i Censuren: Førstelærer *Lorentzen*, Dr. phil. *Dittl. Nielsen* og Pastor *Otto Schröder*.

I Aarets Løb er der i de forskellige Klasser læst og gennem-gaaet følgende Pensa:

1. og 2. Forberedelsesklasse.

Religion: Mundtlig gennemgaaet det nye Testamentes Fortællinger indtil Paasken. Enkelte lette Salmer lærte udenad.

Dansk: Stavning, Læsning, Afskrivning; Myrebogens ABC og Børnenes Danske Læsebog Nr. 2. Enkelte Smaavers udenad.

Regning: Øvelser i Addition og Subtraktion. Første Halvdel af den lille Tabel lært.

Anskuelsesundervisning. Nogle af Chr. Niensens Billeder benyttet. Undersøgt og samtalt om en Del Planter og Dyr samt om Mennesket.

Sløjd: Lidt Fletsløjd, Modellering af lette Lermødder.

3. Forberedelsesklasse.

Religion: Efter Christen Møllers Bibelhistorie fra den nye Pagt til Paasken. Nogle lette Salmer lærte udenad.

Dansk: Oplæsning, Genfortælling og Afskrift; Myrebogen Nr. 2 og Nr. 3. Nogle Vers lærte udenad.

Historie: Mundtlig gennemgaaet af Danmarkshistorien Oldtiden og Sagnhistorien samt fra Frederik III indtil Nutiden.

Naturhistorie: Mundtlig gennemgaaet Fisk, Krybdyr, Insekter og alle de lavere Dyr samt Mennesket.

Regning: Multiplikation og Division. Den lille Tabel.

Anskuelsesundervisning: Nogle Billeder benyttet; en Del Planter og Dyr brugt som Grundlag for lagttagelse og Samtale; ligl. Mennesket.

Sløjd: Fletsløjd og Lersløjd.

4. og 5. Forberedelsesklasse.

Religion: Efter Christen Møllers Bibelhistorie fra Profeterne indtil Paasken. Nogle Salmer udenad.

Dansk: Myrebogen Nr. 5. Lidt Analyse: de vigtigste Ordklasser og Sætningsled. Nogle Digte lærte udenad. — Afskrift, Genfortælling og lidt Diktat.

Historie: Efter Johan Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie fra Enevælden Bogen ud og forfra indtil Kristendommens Indførelse.

Geografi: C. C. Christensens Lille Geografi: Hele Europa.

Naturhistorie: Efter Balslev Dyrenes Naturhistorie gennemgaaet Mennesket, Fisk, Krybdyr, Insekter og alle de lavere Dyr.

Regning: N. N. Meiers Regnebog I (7. Udg.) §§ 6—12. Den lille Tabel.

Sløjd: Papirsløjd væsentligst paa Grundlag af „Paper Sloyd, a Handbook for Primary Grades by Ednah Anne Rich“, idet der dog kun sjældent er anvendt Klæbemiddel.

1. Mellemskoleklasse.

Religion: Nicolaj Nielsens Bibelhistorie fra Rigets Deling indtil Jesu Lignelser. — De 10 Bud og den første Trosartikel. Nogle Salmer lærte udenad.

Dansk: Olaf Langes Læsestykker for 1. Ml.kl. benyttet til Oplæsning, Analyse og mundtlig Genfortælling. Enkelte Værker læste højt for Klassen. Nogle Digte lærte udenad. — En Hjemmestil og en Skolestil om Ugen.

Tysk: Ingerslev og Vibæks Tysk Begynderbog Stk. 1—64 og enkelte af Grimms Eventyr i Reclams Udgave: 50 Kinder- und Hausmärchen. — En Del mundtlige og skriftlige Øvelser.

Historie: Ludvig Schmidts Lærebog I: Oldtiden og Middelalderen indtil Normanner og Angelsachser.

- Geografi: C. C. Christensens Geografi for Ml.sk.: Europa undtagen Nord- og Sydeuropa.
- Naturhistorie: Balslev og Andersens Zoologi for Ml.sk. I: Pattedyr og Fugle indtil Hønsfuglene. — Balslev og Simonsens Botanik I.
- Fysik: Rasmussen og Simonsens Fysik for Ml.sk. I: §§ 1—43.
- Regning: Pedersen og Røttings Mellemskolens Regnebog I: §§ 1—9.
— 2 Sæt Hjemmeopgaver om Ugen.
- Sløjd: Forskellige Saveøvelser, Smal- og Bredfladehøvling, Skraa- og Bugthøvling, Spigring og Boring.

2. Mellemskoleklasse.

- Religion: Som 1. Ml.kl.
- Dansk: Olaf Langes Læsebog II benyttet til Oplæsning og Analyse. Af og for Klassen er læst: Ingemanns Valdemar Sejr, Farrar St. Winifred, Hostrup En Spurv i Tranedans, Genboerne, Frank Norris Moran. — En Stil om Ugen, siden Jul Fristil paa Skolen.
- Tysk: Som 1. Ml.kl.
- Engelsk: Jespersen og Sarauws Læsebog II, Side 1—38. Books for the Bairns: Babes in the Wood.
- Historie: Ludvig Schmidts Lærebog I: Middelalderen.
- Geografi: C. C. Christensens Geografi for Ml.sk.: Danmark, Skandinavien, Asien.
- Naturhistorie: Balslev og Andersens Zoologi for Ml.sk. I: Menesket og Fuglene. — Balslev og Simonsens Botanik II.
- Fysik: Rasmussen og Simonsens Fysik for Ml.sk. I, §§ 21—55.
- Kemi: Rasmussen og Simonsens Uorganisk Kemi for Ml.sk. §§ 1—33.
- Geometri: Foldbergs Geometri for Ml.sk. §§ 1—53.
- Regning: Pedersen og Røttings Mellemskolens Regnebog I: § 11—ud.
— 1 Sæt Hjemmeopgaver om Uger.
- Sløjd: Som 1. Mellemskoleklasse.

3. Mellemskoleklasse.

- Religion: Nicolaj Nielsens Bibelhistorie: hele Bogen gennemgaaet. — Den tredje Trosartikel og Sakramenterne. — Nogle Salmer lærte udenad.

Dansk: Oplæsning efter Myrebogen Nr. 8. Analyse, specielt Gennemgang af Ordklasserne. — Oplæst Chr. Winther: En Aften-scene, Ristestenen, To Peblinge; Oehlenschläger: Helge, Aladdin, Reichmut von Adocht; Carit Etlar: Tranens Varsel. — 1 Stil ugentlig (Fristil og Genfortælling).

Svensk: P. Christensens Læsebog for Ml.sk. Side 6—11, 26—28, 48—54, 65—73, 78—84.

Tysk: Ipsen og Boviens Læsebog for Ml.kl. Side 30—79. — Til Dels kursorisk: Samme Bog Side 184—201.

Engelsk: Bøgholm og Madsens Læsebog for Ml.sk. Side 5—11, 29—46, 48—51, 58—59, 62—86. — Dels med, dels uden Forberedelse gennemgaaet c. 50 Sider af Royal Star Readers Nr. 6.

Historie: Ludvig Schmidts Lærebog II: Den nyere Tid samt den franske Revolution og Napoleonstiden.

Geografi: C. C. Christensens Geografi for Ml.sk.: De fremmede Verdensdele samt Danmark.

Naturhistorie: Balslev og Andersens Zoologi for Ml.sk. II: Leddyr og Orme. — Balslev og Simonsens Botanik III.

Fysik: Rasmussen og Simonsens Fysik for Ml.sk. II: §§ 1—43.

Kemi: Rasmussen og Simonsens Uorganisk Kemi for Ml.sk. §§ 34—54.

Aritmetik: Jul. Petersens Kortf. Aritmetik og Algebra for Ml.sk. §§ 1—53.

Geometri: Jul. Petersens Geometri for Ml.sk. cap. III. — Et Sæt matematiske Opgaver om Ugen.

Regning: Pedersen og Røttings Mellemskolens Regnebog II: §§ 1—5. — Et Sæt Opgaver om Ugen.

Sløjd: Bugthøvling og Skraahøvling, de forskellige Former for Stikning.

4. Mellemskoleklasse.

Religion: Den 3. Artikel og Sakramenterne. — Gennemgang af Kirkehistorien indtil c. 1800.

Dansk: Benyttet Myrebogen Nr. 7. Desuden læst: Bauditz Historier fra Skovridergaarden, Oehlenschläger Hakon Jarl, Heiberg Aprilsnarrene. — En Hjemmestil om Ugen.

- Til Eksamen opgives: Myrebogen Nr. 7 Side 157—290, Historier fra Skovridergaarden, Hakon Jarl og som „større Digterværk“ Aprilsnarrene.
- Svensk: Til Eksamen opgives: P. Christensens Læsebog for Ml.sk. Side 29—37, 49—56, 64—75.
- Tysk: Ipsen og Boviens Læsebog for Ml.kl. Side 74—140. Kursorisk Samme Bog Side 35—50. — Ipsens Grammatik for Mellem-skolen. —
- Til Eksamen opgives: Læsebogen Side 74—117.
- Engelsk: Jespersens Læsestykker med Øvelser Side 92—98, 113—123, 151—179. — Extempore: Marryat The Children of the New Forest, Side 131—232; Memoirs of Sherlock Holmes c. 40 Sider.
- Latin: Kr. Mikkelsens Læsebog for Ml.sk. (2. Udgave): Afdeling I og af Afdeling II Side 22—45.
- Historie: Ludvig Schmidts Lærebog II: Den nyeste Tid.
- Geografi: C. C. Christensens Geografi for Ml.sk. I Sydeuropa, II Asien, Danmark.
- Naturhistorie: Balslev og Andersens Zoologi for Ml.sk. II: Muslinger, Snegle, Blæksprutter og øvrige lavere Dyr. — I samme Bog Afsnittet om det menneskelige Legeme. — Balslev og Simonsens Botanik IV. — Rasmussen og Simonsens Organisk Kemi for Ml.sk.
- Fysik: Rasmussen og Simonsens Fysik for Ml.sk. II: Lyset, Lyden, Elektricitet, Energi.
- Kemi: Rasmussen og Simonsens Uorganisk Kemi for Ml.sk.: Syrer, Salte, Metal fremstilling.
- Aritmetik: Jul. Petersens Kortf. Aritmetik og Algebra for Ml.sk.: Ligninger af 1. Grad med flere ubekendte — Bogen ud.
- Geometri: Jul. Petersens Plangeometri for Ml.sk. capp. III og IV, Trekanters Kongruens og Geometriske Steder. — Et Sæt matematiske Opgaver om Ugen.
- Regning: Pedersen og Røttings Mellemskolens Regnebog II: §§ 6—9. — Et Sæt Regneopgaver om Ugen.
- Sløjd: Bugthøvling og Skraahøvling, de forskellige Former for Stikning, samt Afpudsning med Fil og Sandpapir.

1. **Gymnasieklasse,**
nysproglig Retning.

- Religion: Gennemgaaet Lukasevangeliet. Kirkens Historie indtil c. 1800.
- Dansk: Gennemgaaet Holberg: Jacob v. Thyboe, Oehlschläger: Hakon Jarl, Heiberg: Elverhøj. Endvidere de vigtigste Stykker af Indningen af Karl Mortensens Litteraturudvalg for Gymnasiet I. Af Litteraturprøverne sammesteds: Eddadigtene, Gunløg Orms-tunges Saga og Folkeviserne. — Dansk Litteraturhistorie ved Karl Mortensen Side 1—64. — I Efteraaret Dansk Stil hver Uge, efter Jul hver 14. Dag. — Agerskov og Nørregaards Svensk Læsebog Side 1—20, 38—49, 52—80, 110—111, 116—118, 125, 134—138, 141—147.
- Engelsk: Bøgholm og Madsens Læsebog for Gymnasiet Side 1—117. Meredith Nicholson: The House of a Thousand Candles Side 1—130. Adolf Hansen: Engelske Digtere I 1—5, 12—24, 28—29, 36—50. — Extempore er læst Reed: The Fifth Form at St. Dominics 1—100. — Som Maanedslæsning er benyttet: Marryat: The Children of the New Forest, Sherlock Holmes: Memoirs. — En skriftlig Udarbejdelse om Ugen, dels efter Stiløvelse, dels Genfortælling. — Lunds Grammatik (ved Bredsdorff).
- Tysk: Ingerslev og Vibæk: Deutschland I Side 1—124 og Kapers fem tyske Noveller Side 1—234. — Stiløvelser efter Ingerslev og Vibæks Stiløvelser for Gymnasiet I og Kapers Stiløvelser for Mellemlærerne. — Repeteret Formlæren efter Ipsens Grammatik for Mellemskolen.
- Fransk: Henrik Madsen Læsebog for ældre Begyndere Side 1—83 med enkelte mindre Forbigaaelser. Det vigtigste af Formlæren dikteret.
- Latin: Rathsachs Læsebog for Mellemskolen og Gymnasiet (1907) Side 1—36. — Cæsar de bello Gallico rec. Gertz (1911) 3. og 4. Bog. — Repeteret Formlæren.
- Oldtidskundskab: Forelæst i Sammenhæng Hovedhandlingen i Iliaden og Odysseen. — Gennemgaaet Hovedpunkter af den græske Mytologi, sammenholdt med den romerske.
- Historie: Oldtiden og Middelalderen efter P. Munchs Verdenshistorie I (sidste Udg.).

Naturfag: Vahl, Krogh og Heegaards Naturkundskab for det sproglige Gymnasium I: Geologien.

Matematik: Bonnesens Matematik for de sproglige Gymnasier og for det matem.-naturvid. Gymnasiums første Klasse §§ 1—28.

Ved Undervisningen i:

Sang er benyttet: Den danske Skoles Sangbog og Ernsts 2- og 3-stemmige Sange 1. og 2. Hefte.

Skrivning er benyttet: Overintendant Jørgensens Praktisk Skrivebog i 9 + 3 Hefter og sammes Praktisk Stilebog i 6 Hefter.

Ved Undervisningen i Tegning er i fremadskridende Rækkefølge øvet: 1. Grundregler i Perspektiv, 2. Et Landskab, hvis Linier illustrerer sammenløbende Linier — Motiv fra Skolens Omgivelser —, 3. Opstilling af Klodser med Sjattering, 4. Mønster med Passer, farvelagt, 5. Et selvkomponeret Mønster, 6. Tegning af et udstopet Dyr og andre Genstande, 7. Maling af Blomster, Blade etc., 8. en Grundplan af Skolebygningerne eller Klasseværelser, efter Maal.

Gymnastikken er ledet i Overensstemmelse med „Gymnastikreglement for Hæren og Flaaden I. 1907“. I Efteraarsmaanederne og fra det tidlige Foraar er Gymnastikken delvis forlagt til Sportspladsen, hvor der særlig er øvet Fodbold.

I Haandarbejde er øvet: med de mindre Ret- og Vrangstrikning, Korsstingsbroderi, Syposer med forsk. Syning; med de større Strømpestrikning og Linnedsyning samt engelsk Broderi; med de største tilige Syning af et Liv paa Maskine.

I Klaverspil har exam. Musiklærerinde Frøken Elna Kuld givet de Kostgængere Undervisning, der maatte ønske det, og ligl. i Vio-

linspil Skolens Sanglærer, Hr. Jørgensen. — Paa samme Maade vil de Elever, der kunde ønske det, kunne faa Undervisning i Tegning og Maling af Skolens Tegnælærerinde, Malerinde Frøken E. Monrad.

Skolens Samlinger.

I Lighed med forrige Aar har Skolen atter i Aar faaet tilstaaet 200 Kr. af Sorø Akademis Midler til Vedligeholdelse og Forøgelse af Samlingerne.

I Løbet af Aaret har Skolen haft den Glæde at modtage som Gave en „Dansk geologisk Samling“ fra en anonym Velynder, hvem vi ad denne Vej beder modtage Skolens bedste Tak for den kærkomne Gave.

Foruden ved Køb er Samlingerne siden Udgivelsen af vort sidste Aarsskrift bl. a. blevet forøgede med følgende Gaver, som Skolen ligl. med Glæde takker for.

- 1 kinesisk Nattergal af Elev Louis Levison.
- 1 Hvepserede m. m. af Elev Iris Helbæk.
- 1 udstoppet Haj af fhv. Elev Frithjof Hansen.
- 1 Skade af Elev Georg Mortensen.
- 1 Søkalv o. a. af Hr. Forvalter V. Törén, St. Croix.
- 1 Skorpion o. a. af Hr. Bankdirektør Holst, St. Thomas.
- 1 udstoppet Krokodille og en Del Sø- og Landdyr samt Planter af Hr. Plantageejer Thornberg, St. Croix.

Forholdsregler ved smitsomme Sygdomme.

1. Naar der i Familier, hvis Børn søger Skolen, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange straks at modtage Meddelelse derom.

2. Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farlig Sygdom, vil det være ubetinget nødvendigt at forbyde Elever fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil det ved Lægeattest fastslaaes, at al Fare for Smitte er forbi.
3. Derimod vil det under en af de sædvanlige, godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre, mindre farlige smittomme Sygdomme i Regelen ikke være nødvendigt at formene Elever fra Hjem, hvor disse Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

I hvert enkelt Tilfælde fordrer Skolen imidlertid uopholdelig Meddelelse om et saadant Sygdomstilfælde, inden Børn fra vedkommende Hjem møder paa Skolen, og forbeholder sig Ret til at formene eller tillade Børnene Adgang til Skolen efter Afgørelse af Skolens Læge.

BETALINGEN.

Den aarlige Betaling for Kostgængere erlægges kvartalsvis forud og er — Vadsk undtagen — indtil 4. Forberedelsesklasse 840 Kr.; i 5. Forb. — 2. Mellemkoleklasse 940 Kr.; i 3. og 4. Mlkl. samt Realklassen 1040 Kr.; i 1. Gymnasieklasse 1140 Kr.; Eneværelse 1400 Kr.

Naar Vadsken ønskes besørget gennem Skolen, erlægges 54 Kr. aarlig.

De Kostgængere, der optages ved Skoleaarets Begyndelse i August, betaler kun for Tiden 15. Aug. — 30. Sept. i Juli Kvartal. For Kostgængere, der forlader Skolen med Afgangseksamen, betales for Juli Maaned af Juli Kvartal. — Udmeldelse maa ske med fuldt Kvartals Varsel til Slutningen af et Kvartal. Ved Udmeldelse pr. 1. Juli uden Afgangseksamen betales for et halvt Juli Kvartal. — —

For skolesøgende Elever betales maanedsviis forud 1.—3. Forb. 8 Kr., 4. og 5. Forb. 10 Kr., 1. Mlkl. 11 Kr., 2. Mlkl. 12 Kr., 3. og 4. Mlkl. 14 Kr., Reakl. og 1. Gymn. 16 Kr., 2. Gymn. 18 Kr. Skolesøgende, der forlader Skolen med Afgangseksamen, betaler for Juli Maaned.

Ved Udmeldelse betales for den Maaned, hvori Udmeldelsen sker, og for den følgende. Udmeldelse pr. 1. Juli modtages ikke. Ved langvarigere Sygdomstilfælde erlægges Skolepenge for den Maaned, hvori Sygdommen begynder, og for den følgende.

Til Brændsel betaler de skolesøgende Elever aarlig 5 Kr., i Indskrivningspenge betales 4 Kr.

Naar flere Søkende samtidig er skolesøgende, betales der maa-

nedlig for den første fuldtud, for de øvrige 2 Kr. under den fulde Betaling.

I Henhold til Minist. Bek. af 1. April 1912 er Eksamensafgiften forhøjet med 3 Kr., hvorfor de Elever, der indstiller sig til Mellem-skoleeksamen, betaler en Afgift af 13 Kr. — Samtidig er Stempelpligten for Eksamensbeviser bortfaldet.

Kostgængerne maa ved Optagelsen medbringe: En monteret Seng med Forligger, Servante med Tilbehør, Haandklæder, Smudskepose, Ske, Gaffel, 2—3 Servietposer, Kommode eller Skab.

Alt det medbragte skal mærkes med tydeligt Navn.

Af Hensyn til de hyppige Forvekslinger vil Genstande, der fra først af ikke er mærkede, paa Skolens Foranstaltning blive forsynede med Navn. Alle Børnenes Ejendele er assurede. For Cykler paa-tager Skolen sig intet Ansvar.

Ferierne i Skoleaaret 1912—13 vil blive følgende (begge Datoer incl.):

Efteraarsferie: 13.—16. Oktbr.

Juleferie: 22. Decbr.—6. Jan.

Paaskeferie: 19.—25. Marts.

Pinseferie: 10.—18. Maj.

Angaaende Skolens Aarsprøver vil der senere blive givet Eleverne fornøden Meddelelse.

Til at overvære Aarsafslutningen saavel som de mundtlige Prøver, der vil falde i den sidste Uge før Sommerferien, indbyder vi Elevernes Forældre og Paarørende og alle andre, der har Interesse for Skolen.

Det nye Skoleaar begynder Tirsdag d. 20. August Kl. 9.

Nærum Kostskole, i Maj 1912.

A. Krogh.

A. L. Thornberg.

FØLGENDE BØGER VIL BLIVE BENYTTET I SKOLEAARET 1912—13.

Angaaende de Bøger, der skal bruges i Gymnasielklasserne og Realklassen, vil Eleverne inden Sommerferien paa anden Maade faa Meddelelse.

IV Mellemskoleklasse.

Nicolaj Nielsens Bibelhistorie. Katekismus. Salmebog. Det nye Testamente (Rørdam). — Myrebogen Nr. 7. P. Christensen: Svensk Læsebog f. Mellemskolen (2. Oplag). — Ipsen og Bovien: Tysk Læsebog f. Mellemskolen. Ipsen: Tysk Grammatik f. Mellemskolen. — Bøgholm og Madsen: Eng. Læsebog for Mellemskolen. Engelsk Leksikon. Adolf Hansens Eng. Stiløvelser for Realklassen. Lunds Eng. Grammatik (ved Bredsdorf). — Ludv. Schmidts Lærebog i Historie f. Mellemskolen I-II. — C. C. Christensens Geografi f. Mellemskolen I-II. — Balslev og Andersens Zoologi I-II. Balslev og Simonsens Botanik IV. — Rasmussen og Simonsen Fysik f. Mellemskolen II. Sammes Uorganisk Kemi f. Mellemskolen. — Jul. Petersens Kortf. Aritmetik og Algebra f. Mellemskolen. Sammes Geometri f. Mellemskolen. — Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog II. — Den danske Skoles Sangbog I-VII. Ernsts 2- og 3-stemmige Sange, 1. og 2. Hæfte. — Kr. Mikkelsen: Latinsk Læsebog f. Mellemskolen.

III Mellemskoleklasse.

Nicolaj Nielsens Bibelhistorie. Katekismus. Salmebog. Det nye Testamente (Rørdam). — Myrebogen Nr. 8. P. Christensen: Svensk Læsebog f. Mellemskolen. — Ingerslev og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellemskolen (med Glosehæfte). Grimm: 50 Märchen. (Reclam.) — Jespersens Eng. Læsestykker med Øvelser. — Lunds Eng. Grammatik (ved Bredsdorf). — Ludvig Schmidts Lærebog i Historie f. Mellemskolen II. — C. C. Christensens Geografi f. Mellemskolen I-II. — Balslev og Andersens Zoologi II. Balslev og Simonsens Botanik III. — Rasmussen og Simonsen: Fysik for Mellemskolen II. — Jul. Petersens Kortf. Aritmetik og Algebra f. Mellemskolen. — Foldberg: Geometri f. Mellemskolen. — Rasmussen og Simonsen: Uorganisk Kemi f. Mellemskolen. — Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog II. — Den danske Skoles Sangbog I-VII. Ernsts 2- og 3-stemmige Sange, 1. og 2. Hæfte.

II Mellemskoleklasse.

Nicolaj Nielsens Bibelhistorie. Katekismus. Salmebog. — Olaf Lange: Danske Læsestykker for 2. Mellemskoleklasse. — Ingerslev

og Vibæk: Tysk Begynderbog for Mellemskolen (med Glosehefte). Grimm: 50 Kinder- und Hausmärchen (Reclam). — Jespersen og Sarauw: Eng. Begynderbog. — Ludv. Schmidts Lærebog i Historie f. Mellemskolen I. — C. C. Christensens Geografi for Mellemskolen II. Christensen og Krogsgaards Atlas f. Mellemskolen og højere Skoler. — Balslev og Andersens Zoologi I. Balslev og Simonsens Botanik II. — Rasmussen og Simonsen: Fysik f. Mellemskolen I. — Foldberg: Geometri f. Mellemskolen. — Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog I. — Den danske Skoles Sangbog I-VII. Ernsts 2- og 3-stemmige Sange, 1. og 2. Hefte.

I Mellemskoleklasse.

Nicolaj Niensens Bibelhistorie. Katekismus. Salmebog — Olaf Lange: Danske Læsestykker f. 1ste Mellemskoleklasse. — Jespersen og Sarauw: Eng. Begynderbog. — Ludv. Schmidts Lærebog i Historie f. Mellemskolen I. — C. C. Christensens Geografi f. Mellemskolen I. Christensen og Krogsgaards Atlas f. Mellemskolen og højere Skoler. — Balslev og Andersens Zoologi I. Balslev og Simonsens Botanik I. — Rasmussen og Simonsen: Fysik f. Mellemskolen I. — Pedersen og Røtting: Mellemskolens Regnebog I. — Den danske Skoles Sangbog I-VII. Ernsts 2- og 3-stemmige Sange, 1. og 2. Hefte.

5. og 4. Forberedelsesklasse.

Christen Møllers Bibelhistorie. Salmebog. — Myrebogens Nr. 5. — Johan Ottosens Børnenes Fædrelandshistorie. — C. C. Christensens lille Geografi. — Balslevs Dyrenes Naturhistorie. — N. N. Meiers Regnebog f. Underklasserne. — Den danske Skoles Sangbog I-VII. Ernsts 2- og 3-stemmige Sange 1. og 2. Hefte.

3. Forberedelsesklasse.

Christen Møllers Bibelhistorie. Salmebog. — Slomanns Læsebog III. — Olaf Langes Geografi for Mellemskolen. — Den danske Skoles Sangbog I-VII. — Tavle. Penalhus med Blyant, Griffel, Penneskaft og Penne.

2. Forberedelsesklasse.

Myrebogen Nr. 2 (senere Nr. 3). — J. Mikkelsen: Smaa børnenes Sangbog, 1. Hefte (ny Udgave). — Tavle. Penalhus med Blyant og Griffel.

Man anmodes om ikke at skrive Navn i de nye Bøger, før de er foreviste paa Skolen, og om ikke at skille sig af med de gamle Bøger, før man paa Skolen har faaet sikker Besked om, at de ikke senere skal bruges igen.